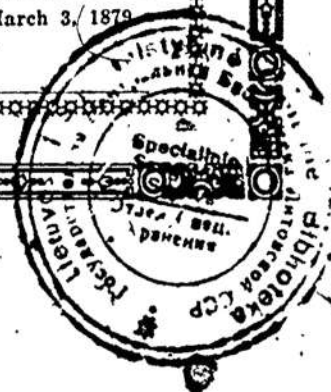

Dvisavaitinis iliustruotas Jaunimo Laikraštis. Lietuvos Vyčių Organizacijos Organas

Tomas V Sausio-January 30d., 1923 m. 442 No. 2 (134)

Entered as Second Class Matter Oct. 23, 1915 at the P. O. at Chicago, Ill., Under Act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103,
Act of October 3, 1917, authorized on April 12, 1921.

Mūsų Vajus.

Broliai, Seserys, Vyčiai!

Gyvename vaju gadyne. Visos veik Amerikos lietuvių organizacijos, ar tai apdraudos, idėjinės ar kitokios, ypač pastaraisiais metais rengė ir energingai varė vaju, kad gavus daugiau naujų narių, naujų darbuotojų, kad sustiprinus savo organizaciją. Vienų organizacijų vajai jau pasibai-gė, kitų dar tebeeina.

Mes, Vyčiai, per visus dešimts metų nesurengėme dar nei vieno vaju, nepadarėme nei vienos didesnės pastangos, kad padidinusi savo Organizaciją, kad patraukus prie kilnaus darbo — Dievui ir Tėvynei — tūkstančius mūsų kolonijose dar neorganizuoto jaunimo.

Pazvelgę į praeitį pamatysim, kad tam darbui mes nei laiko neturėjome. Vos įsteigus Organizaciją ir susibūrus į jos kuopas mūsų, jaunus, neprityrusius, nepramatančius, kokias kliūtis sutiksime kelyje prie savo Idealo, didysis karas įtraukė į svarbius darbus, kame visi dirbome išsijuose. Tėvynės šelpimo darbe, jos laisvės ir nepriklausomybės rėmime, pagaliau įvairiuose apšvietos ir kul-

tūros darbuose mūsų rolė buvo didelė ir sunki. Be to, žymi dalis mūsų jėgų buvo ir yra pašvenčiama kitų draugijų, daugiausia labdarinių bei kitų organizacijų kuopų, vakarams rengti, programoms pildyti. Bet tai buvo ir bus neišvengiama. Jaunimas privalo būti gyvas, veiklus. Kiekvienas naudingas Tėvynės darbas jaunimui turi labiausia rūpėti, nes dideli ir naudingi darbai dirbami ne šiai dienai, bet ateičiai, tad-gi ir darbų vaisiais naudosis ne kas kitas, tik jaunimas, nes ne seniams, o jaunimui atėitis priklausos. Antra-gi nei negražu būtų mums, jauniems, jaunoms, kad senesni tikėtai dirbtų, o mes žiūrėtumėm ir jų darbų vaisių lauktumėm. Taigi, visi tie, viršui minėti, darbai ir atitraukė mus nuo tiesioginio darbo savo Organizacijai; negalėjome sutraukti po savo vėliava daug jaunimo; — negalėjome, nes mažai toje srityje atsidėję dirbome.

Vienok negalima sakyti, kad praeitam dešimtmetį mes nieko neveikėme. Jūs, Draugai, Draugės, žinote, kad be labai jau didelių pastangų metai atgal įsigijome nuosava spaustuve. Suglaudėme arčiau piešius, krus-telėjome truputį smarkiau ir padarėme Or-

LASR va si

BIBLIOTEKA 129639

ganizacijai didelį plusą. Nors, teisybė, darbas dar nėra užbaigtas, dar turime 3,000 dol. "morgičio", bet atsiminus, kad per vienus tiktaį metus sudėjome aukomis ir paskola 7,000 dol. ir numetėme nuo Organizacijos pečių tokį "morgičio" sunkumą, su Dievo pagalba, sudėsime ir tuos tris tūkstančius ir tada jau patys tarpusavy turėsime reikalą. Tas faktas rodo, kad mummyse gūdi daug jėgų, kurias pajudinus didelius žygius atliekame; tas faktas taip-gi rodo, kad jei kitų organizacijų nariuose yra daug gerų norų, energijos ir pasišventimo saviems reikalams, tai mummyse daugiausia!

Taigi, Vyčiai, Vyčės! Eidama 10-jo, Jubilėjinio, Scimo nutarimu — rengti šiemet vaju, kad pritraukus kuodaugiausia jaunimo pė savo vėliava, Centro Valdyba savo pėsdidy sausio 18 d. šių metų, apkalbėjęs tų klāusimą ir sudarius planus šiuo skelbia —

Vyčių Vaju,

kuris prasideda su šio (vasario) mėnesio 15 d. ir tęsis per tris mėnesius, t.y. ligi geg. 15 d., š. m. Per tuos tris mėnesius visos Lietuvos Vyčių kuopos, visi Rajonai (Apskričiai), turi, dalinai padėję į šalį kitus reikalus, sukrušti darban. Visa organizacija turi pavirsti vienu dideliu skruzdynu. Be to, kad mūsų vaju būtų sėkmingas, visos kuopos turi atsikreipti į savo dvasios vadus, — gerb. kun. klebonus, — inteligentus, visus savo kolonijų darbuotojus, visą visuomenę ir prašyti, kad ir, jie žodžiu bei darbu prisidėtų prie mūsų pastangų. Bendrų nurodymų, kaip tas vaju varyti, Centro Valdyba neduoda — ji palieka kiekvienai kuopai veikti taip, kaip kuri geriausia išmanys, prisitaikant prie aplinkybių. Tik vienas dalykas visoms kuopoms, visiems nariams privalo omenyje būti: *tie trys mėnesiai tebūna naujų narių mobilizacijos mėnesiai ir tegul palieka istoriniai mėnesiai, kad užbaigę vaju savo Organizaciją matytume dvigubai didesnę. Jėigu, kaip viršui minėjom, be labai jau didelių pastangų per vienus metus įsigijome ir sukėlė nariuose aukų bei paskolos atmokėjome 7,000 dol. "morgičio", tad dabar, suskatę darban, visi įsikinkę į vienas*

jenas, su noru, galėsime kuopasekmingiausi vaju praveisti!

Šiais laikais visi mes su baime žiūrime, kaip ištautėjimas plačiu šydu gaubia mūsų dydintį jaunimą. Bedievybė ir ta purvinas savo rankas kiša prie jaunimo, siekia jo širdics, kad išplėšus iš jos brangų mūsų tėvučių tikėjimą, o jė vieton įdiegus visokios nedorybės, ištvirkimo diegus ir padarius tą jaunimą nė Dievui ir Tėvynei, bet vėiniui naudingū. Tuodu pavojū tad tegu dar labiau paskatina mus visa energija ir pasirižimu eiti į mases neorganizuoto jaunimo, aiškinti jam (ne tik jam bet ir tėvams), tų pavojų pasekmes ir kalbinti dėties prie mūsų Organizacijos, kurios tikslas yra taip kilnus. Eidami į neorganizuotą jaunimą, tačiau nepamirškime ir to, kad mūsų tikslas ne vien tik kad kuodaugiausia prikalbinus naujų narių, kurie, per vienus vartus Organizacijon įeity, per kitus vėl išeity, bet kad syki stojės dirbti su mumis, mūsų ir ant visados pasiliktų. Taigi kiekviena kuopa organizuodama savo kolonijos jaunimą sykiu turi žiūrėti, kad toje kuopoje jam nebūtų nuobodu, kad jis nevaržomas galėtų darbuotis savo mėgiamose srityse, visokio sporto žaidimuose. Greta su sportu, su žaidimais turi eiti vienas paskui kitą gražūs pavyzdžiai, dorį pasilinksminimai, Ražnyčios ir Tėvynės meilės šiluma. Taip nušatyta kuopos darbuotė naujam jaunimui nebus nuobodi. Jis pamylės kuopą, susiinteresuos Vyčių siekais, jais persiims, pataps uoliais darbuotojais ir tada jau niekas jo nepaviliuos iš mūsų tarpo. Pažvelgę į kuopas ir šiandie rasime daugelį tokių, kuriems pradžioje Vyčių darbuotė buvo svetima, nesuprantama, gi dabar labiausia rūpi.

Mylėdami savo Organizaciją daugelis narių dirba jai su didžiausiu pasišventimu, dažnai net su nuostoliais sau. Vienok ne visi taip dirba. Kad išjudinus ir tuos narius, kurie neparodo didelio darbštumo, Centro Valdyba skiria daug dovanų kuop. ir pavieniems nariams; kurie per tuos tris mėnesius daugiausia pasidarbuos ir daugiausia prirašys naujų narių. Visos kuopos ir pasidarbavusių narių vardai bus skelbiami organe.

Perskaite šį atsišaukimą, visos kuopos, visi Apskričiai šaukite susirinkimus, darykite planus, kaip galima būtų jūsų kolonijoj sėkmingai vėjus pravesti ir, išaušus vasario 15 d., visi išėikime į darbą. Te nepalieka namiė nei vieno!

Laikė šio vėjaus naujiems nariams Centras sumažina mokesnį — 1 dolieriu, jei naujas narys, iširašydamas kuopon, užsimokės už visus metus.

Taigi su vasario 15 d. visos kuopos, yisi Apskričiai, darban! Tik tada laimėsime, kada visi kartu dirbsime!

Centro Valdyba ir Redakcija.

P. S. Kitame "Vyčio" numery bus paskelbta dovanos ir aiškiai išdėta, kaip jas kuopa ir pavieniai nariai galės laimėti. Visi tėmykite.

Tėvynės Sėnus.

Viltis ir Darbštumas.

1) Viltis ir darbštumas tai du aukščiausiu žmogaus būdo privalumu.

2) Viltis ir darbštumas pergali įvairias gyvenimo kliūtis.

3) Viltis ir darbštumas žmogų padaro laimingu.

4) Viltis ir darbštumas žmogų daro geniumi.

5) Viltis ir darbštumas teikia žmogui ramią ir džiaugsmingą senatvę ir mirtį.

6) Stengkimės ir mes juos įgyvendinti savyj ir liauđyj.

Kiekvienam žmogui šiame pasauly yra duotas vienas bendras uždavinys—gyventi. Ir jis gyvena ligi neprieina grabo. Bet ne visiems žmonėms tas gyvenimas yra vienu. Gyvenimo-ėsmė priklauso daugiausia nuo įvairių aplinkybių, nuo materialės padėties, nuo mokėjimo naudoties savo atatinkamomis būdo savybėmis, arba, stačiai, nuo žmogaus būdo. Užtat ir būna laimingi tik tie žmonės, kurie moka ir sugeba pritaikinti savo būdą prie aplinkybių.

Būdo savybių žmoguje yra blogų ir gerų. Kad sprendus apie jų vertybę, reikia sveiku protu pažvelgti į atatinkamą būdo savybės pasekmę. Tinginystė žmogui kenkia savo pragaištingomis pasekmėmis. Egoizmas taip-gi, nes per daug sukelia ambicijos ir daro žmogų atskirtą nuo minios. O tokiai žmogus labai nelaimingas...

Darbštumo pasekmės labai geros, jei jis esti puošiamas tiesos ir išminties spalvomis. Bet reikia atminti, kad žmogaus darbštumas būna normaliai naudingas tik

tada, jei esti proporcialiai apšviečiamas vilties spinduliais. Tuodu privalumu, t. y. viltis ir darbštumas, žmogui gali be galo daug naudos ir laimės atnešti, užtat juodu galima pavadinti dviem iš aukščiausių žmogaus būdo privalumais.

Tuodu privalumu tankiai susiduria su įvairiais priešingais elementais, kuriuos žmogus sutinka savo gyvenimė bėgyj. Nekartą, atsitinka, kad ir darbštaus žmogaus gyvenimas apsitraukia abejojimų rūkais, kurie slopina žmogui energiją, ir jei žmogus su jais nekovotų, tai patektų į nelaimingą padėtį. Kaip tik tokiuose momentuose ateina žmogui pagelbon viltis. Ji nušviečia tamsiasias gyvenimo puses ir, parodžius tikrąjį kelią, lydi jį, kol vėl prireiks skaisčiai sužibėti. Tie tamsūs rūkai, tai žmogaus gyvenimo kliūtys, kurių šiam pasauly labai daug yra. Viltis neleidžia žmogui klaidžioti po tuos rūkūs, išsklaido jo nuliūdįmą, apvertina darbuš, neša paguodą....

Jau minėjome, kad darbštumas su viltimi ankštai tarp savės rišasi. Jeigu žmogus sugeba juos tinkamai savo valioje įgyvendinti, tai pasiekia puikių vaisių. Su viltimi besidarbuodamas žmogus gali netik daug ko padaryti, bet taip-gi ir laimė sau atrasti. Darbas jį nuramina, jo valią užgrūdina, palinksmina. Kas su darbu susidraugauja, pamilsta jį, tas ir linksminasi, nes patsai darbas tuom linksmumu yra.

Bet ne tik laimę gamina viltingas dar-

bas. Anaipol. Tūkstančiai faktų yra, kad viltingas darbas pasirizimu sušildytas, atskleidžia pirmuosius mokslo ir kitų geniališkų veikalų puslapius. Jeigu koks nors genius ir tikrai būtų norėjęs ką nors prakilnaus atsiekti, be vilties nieko nebūtų padaręs. Iš to aišku, kad darbas ir viltis, tai du genialiu žmogaus privalumu. Be jų žmogus negali būti geniumi.

Galų gale reikia pastebėti, kad tie privalumai ryškiausiai reiškiasi viduriniam žmogaus amžy. Senatvėje, kaip vienas, taip ir kitas privalumas, silpsta dėliai fizinių ir psichinių priežasčių.

Bet neužmirškime, kad tuodu privalumu labai atsiliepia žmogaus gyvenimo pa- baigoje — senatvėje, kumet jis gyvena savo atsiminimais. Kiek tai malonumo suteikia tada jam išmintingai, darbu ir viltimi praleistos gyvenimo dienos. Mintys suranda neapsakomus turtus praeityj. Užtat toks žmogus yra ramus. Atlikusiam prideramai savo bendrąjį uždavinį — gyvenimą, — nebaisu tada jam verti paslaptingas amžinasties daris. Tai-gi matydami nepaprastą vilties ir darbštumo reikšmę, ir mes, jaunime, stengkimės tuos privalumus savo gyvenime įkūnyti. Netik savo gyvenime, bet ir ten, kur matome stokuojant, skubėkime atgaivinti tuos gerovės ir laimės žiedus. Viltis ir darbštumas nuves mus prie siekiamojo idealo.

Telšiai. 21—IX—21.

—x—
Žilvitis.

Poezija.

I.

Sužibo žvaigždė vakarinė,
Rėdyta aukso varsomis,
O jūros motinos krūtinė
Banguoj' sidabro vilnėmis.

Man besiklausant paslaptingo
Ką kalba jūra su krantu,
Širdis krūtinėje sustingo
Su ta šalta uola kartu.

Ten ant kalvos elektros šviečia,
Banguoja muzikos garsai;

Visus linksmybių puoton kviečia
Dainų žavėjanti balsai.

Gal grįšt atgal į pilką minią,
Paskęst linksmybėj laikinai,
Bet ar sušildys man krūtinę...

Sakyk, širdie, jei numanai?

O, ne! geriau čia vienas liksiu,
Rymosiu prie šaltos uolos,
Tik nežinau ką susitiksiu,
Ir kas tas paslaptis atklos?

Kas ves mane į grožės šalį,
Kurios taip ilžisi širdis,
Kur rasiu savo skirtą dalį,
Kur niekad neužtams naktis.

Štai išgirdau dainą, jos žodžius
Tyliai beplaukiant erdvėmis.
Nušvito jūra, jai pas'rodžius
Viršum sidabro vilnėmis.

Vienoje rankoj laikė lyrą,
Kitoj suvertus gintarus,
Matau kaip einą sriove tyra...

Vandens paviršius toks ramus.
Jos veidas susimąstęs, baltas,
Plaūkai nuleisti ant pečių,
Malonus žvilgsnis, vienok šaltas,
Tiek daug atvėrė paslapčių.

Vos tiktai padavė man lyrą
Ir vėl apsupo ją rūkai,
Jaučiau kaip ašaros man byra
Ir plaujasi uolos krantai.

Dar rankas ištiesiau... išnyko,
Kaip jūros menkas švyturys.
Tik josios vaizdas pasiliko —
Dainos girdėtos atbalsys.

Krūtinę skausmas skaudžiai gelia,
Tamsi naktis, aplink blaiku,
Kur eisiu aš, kur rasiu kelią?
Vienam čia šalta ir nyku.

Minia ten liko margaspalvė
Nekartą juokės iš manęs,
Kada nuliūdes ir išbalęs
Kasdien ilgėjausi tavęs.

Tu, valandėlę pasirodžius,
Taip greit nuo manęs išnykai.
Kad nors kelis ištarus žodžius...

Tik savo lyrą palikai:

Norėjau grįšt atgal į minią,
Staiga tik visas nutirpau,
Veidai užkaito nusiminę,
Vėl tavo balsą išgirdau.

Profesorius Haroldas H. Bender,

Princetono Universiteto profesorius, Baltic American Draugijos narys, autorius The Lithuanian Ethymological Index. Jis surinko daug parašų įžymių Amerikos mokslaviryų po peticija Jungtinių Amerikos Valstijų valdžiai, kad pripažintų Lietuvą de jure. Be to, už eilę kitų darbų ir pasižymėjimą lietuvių kalbos tyrinėjime Lietuvos Universitetas suteikė jam Lietuvos Universiteto Teologijos Daktaro garbės laipsnį.

— Pas'ėmęs lyrą sidabrinę,
Te būna tavo ji draugu,
Daina te gaivin tau krūtinę,
Ir tau gyventi bus smagu.
Ir žengk pirmyn nenusiminęs,
Užmiršęs save ir kartu
Dainuok tą dainą atsiminęs,
Kurią girdėjai ties krantu.
Ties tuo krantu, kur pirmą kartą
Palikęs minią atvykai,
Kur aš daviau tau šitą lyrą,
O tu iš džiaugsmo pravirčiau.
Negrišk atgal iš kur atėjęs,
Drąsus eik tiesiai šiuo keliu,
Tau veidą plaks audringas vėjas, —

Atmink, kad aš kartu einu.
O virš pasaulio didžio rato,
Surasi šalį išsvajotą,
Miniai, kad tavęs nesuprato
Skambink ta lyra dovanota.

II.

Priglaudes lyrą prie krūtinės,
Audrų kelią drąsiai žengiu,
Jos meile sielą atgaivinęs,
Širdy ilgėsio nejučiu.
Kad ir pavaręs, nesugruoju,
Imų tuoj lyrą skubinau,
Stygas užgavęs aš dainuoju
Dainą, kurią išmokinau.

Tu mano laimē ir svajonēs,
Tu angelas jaunų dienu,
Kas man nelaimēs ir karionēs,
Jei su tavim kārtu einu!

Ir aš einu į tavo šalį,
Išsivadējes pats savēs,
Tik tas su tavim eiti gali,
Kuris nerimšta be tavēs.

Ir aš išgirdēs tavo žodžius,
Kuriuos slāpta man dainavai.
Grožybių paslaptis parodžius,
Mane žavėjai — raminai.

Tau atsitōlinus nerimo
Mano nuvargusi siela,
Prigeso akys nuo veikimo,
Šaukiau tave o mylima!

Kas tu esi, iš kur atėjus,
Tavēs neklausiu... Pažinau,
Kad audrai pirmą kart užėjus,
Tuomet su tavim gyvenau.

J. Augustaitytė-Vaičiūnienė.

Sukaktuvēs.

Meilę skėliau iš granito —
sieløj vēsulos kvatojo,
akmens lēkē, tiško, krito,
laimē man nesišypojo.

Prie liepsnojančios krūtiniųs
šaltus akmenis prispaudus,
kad sutirptų. Paskutinēs
siekiu žvaigždēs nusigandus.

Lauksiu dar gal ūkanose
išsivystys iš miglyno
šviesios žymēs. — Štai jau juosia
debesiai kraštus žvaigždyno.

Štai jau svyro tamsūs plotai
ir banguojančiais verpetais
mano sielai ašarotai
gimdo skausmą metų metais.

Žvaigždēs gęsta tolumoje
juodi kūnai ore narsto!
ieškau žmogaus. Jau liepsnoja —
aukštos žvakēs prie jo karsto.

Atsiklaupus naktį tamsią
ant palinkusio uolyno,
kur žiedai klēstē kadaise,
kame džiaugsmą užrakino.
Saulę mojavau. Nusijuokti

lūpos troško. Susiūbavo
klaiki jūra. Pasigucsti
vien galėjau skausmu savo.

P. iš V.

Gyvenimo Siekis.

Nesakyk man, mielas broli,
Kad gyvenim's — tai sapnai,
Ir kaip kūnas virst į molį,
Siela miršta amžinai.

Gyvenimo tikrybē šviesi,
Mirtis nēr' jo pabaiga;
Dulkē esi, dulke virsi
Nē apie sielą čia kalba.

Netikėk sapnam rytojaus,
Užmiršk praeties vargus,
Jie nuves tik prie pavojaus,
Kaip kitūs tautos sūnus.

Ne linksmybēs — vargas kietas
Mūs likimo yr' vaga
Ir tik dirbt, kad kas rytas
Rast' toliau mus kas diena.

Darbo daug, o laikas bēga,
Nesijaušk perdaug jaunu,
Stok darban su nauja jēga,
Nes rytoj' gal bus yėlu.

Jaunos dienos greitai lekia,
Silpniau plaka vis širdis
Ir senatvē pečius slēgia,
Mirtis merkia jau akis.

Tad nelauk mirties momēnto
Susidējes sau rankas;
Greitai stok prie darbo kiltō,
Versk sužėlusias vagas.

Atsilsēsi, kaip atgulsi
Šešių pėdų kambary,
Kur užmokesties belauksi
Už darbuotę praesity.

Miško Bronius.

Plaukia viena paskui kitą
Jaunosios dieneles,
Plaukia meile išraižytos,
Dingsta kaip bangelēs.
Plaukia jūron atminimų,
Dienelēs jaunystēs,
Tų brangiųjų atminimų
Brangios kūdikystēs.

Kazys Vidikauskas.

Už Lietuvos vardą ir jos žymės- Vyčio- įžeidimą.

“Brangus vienminti! Tu žinai, kad aš buvau lenkų patriotas, bet žinai ir tą, kad šovinizmu — niekinimu kitų tautų — ir imperializmu — pavergimu kitų tautų — aš visumet biau rūjėjaisi ir nei manyte nemaniau, kad savo ranką kada nors pridėsiu prie veikimo pavergimui dalies kitos tautos”. Taip rašo Zigmąs D., buvęs vienas mano tarptautinės—Esperanto—kalbos mokinys. “Vienok kitaip virto. Nelaiminga ta diena, kurioje sumaniau grįžti Lenkijon. Kadangi esu dar jaunas, tad sugrįžus man Lenkijon, tuojau paėmė kariuomenė. Dabar jau esu paliuosotas ir vėl gyvenu užsieny—Čekoslovakijoj ir neperblogiausiai einasi. Taigi aprašysiu tamstai atsitikimą, kuris man akyse vaizduosis ir mirties valandoje.

“Prieš nelaimingą mums mūšį prie Giedraičių, aš buvau priekinėje žvalgų kuopoj. Vieną kartą mane su kitais penkiaais kareiviais karininkas pasiuntė pažiūrėti ką veikia mūsų priešas. Atsitolinę nuo savo pozicijų mes patėmijom elgetą. Galvose mūsų dingtelėjo mintis, kad tas elgeta gal būt prieš žvalgas. Ilgai nelaukę jį sulaukėme. Ištikrųjų buvo nepaprastas elgeta. Nors dešinėji koja ligi kelio buvo medinė, vienok krepšiuose, kad mus apgavus, turėjo keletą plutų duonos. Veidas ir-gi buvo su kauke. Nutraukus kaukę pasirodė jaunas vyras. Tada jau jo nepaleidom ir kuogreičiausia nusiskupinom pas karininką. Karininkas mūsų buvo žiaurus, delto kaip tik nuvarėme elgetą pas jį, tuojau rūščiai sušuko: ‘Tu žvalgas! Tu eini prieš lenkų ponus ir žvalginėji savųjų naudai! Tatai žinok, kad sugautas be ginklų arba turįs paslėptą ginklą neskaito *rekognensansu* — ginkluota žvalgyba — bet paprastu žvalgu, kurį vien kilpa laukia!’ Pasakęs tai karininkas išmeigė į jį savo akis. Po valandėlės vėl prabilo, bet jau žemesniu tonu. ‘Vienok iš tos kilpos tu gali išsisukti, jei sutiksi padaryti tai, ko aš reikalausiu. Štai, pirmiausia, papasakok a-

pie mūsų priešų pozicijas ir kur yra kariuomenė; antrą, įstok į mūsų partizanus, nes aš manau, kad tu esi Lietuvos Šaulys; trečia, kaipo ženklą ištikimybės Lenkijai, dabar garsiai tark: ‘Lai prasmenga Lietuva! Tegyvuoja Lenkija! Ir sumindžiok štai šitą biau rią karikatūrą’. Taręs tai karininkas metė ant žemės gražų Lietuvos žymės—Vyčio — paveikslą.

“Pamatęs tai mūsų nelaisvis visas parandonavo. Akys pasidarė baisios ir jau žiojosi ką tai tarti, bet ir vėl ligi kraujo sukando žemutinę lūpą ir nieko neištarė. Supykęs tada karininkas prišoko arčiazu ir suriko: ‘Muzike! šitaip va mindžiok tą brudą!’ ir pradėjo Vytį mindžioti. Tada pasidarė tas, ko nesitikėjom. Nelaisvis lietuvis taip smarkiai kirtu kumštimi karininkui į žandą, kad tas susyk, kaip dalgiu pakirsta žolė. griuvo ant žemės. Paskui savo medinės kojos galu, apkaustyta geležim dar spyrė karininkui į smilkinį. Tada šoko prie vieno mūsų šikių, norėdamas išplėsti šautuvą. Vienok padaryti to drąsuolis nesusėjo, — nes apie dešimts durtuvų paskendo jo kūne... Jis, mostelėjęs tik rankomis, lyg gindamasis, garsiai suriko: ‘Jėzus Marija! Valio! Lai gyvuoja laisva Lietuva!!!’ Galva jo nulinko ant krūtinės ir kūnas sudribo.

“Dabar prieš mano akis gulėjo du lavonu — Lietuvos nežinomo karžygio, atkeršintojo už įžeidimą Lietuvos vardo ir jos žymės ir lenkų karininko, žuvusio dėl nemo-kėjimo pagerbti tautinių jausmų savo karingo priešų”.

Būk ištikimas tiems žmonėms, su kuriais draugauji. Visuomet ten pagirk, kur pagyrimas užpelnytąs ir visuomet atmink, kad pagyrimas, kitam suteiktas, tau pagyrimą atneš

Schwab.

Ištikimybė savo Broliškai Draugijai, tai paslaptis kiekvienos pasekmingos draujos.

Iš “The Catholic Knight”.

Niekumet nežengk per tiltą iki jo neprieš. Iš “My Unknown Chum”.

Žiogas.

Kryžius.

(Skiriu Jurgiu Valančiui)

ILOJE senovėj, kumet žmoni-
ja nepažino Kristaus moks-
lo, kryžius buvo paniekos
ženklas; didžiausius, prasi-
kaltėlius, kuriuos nuteisda-
vo mirtin, didesniam pažemi-
nimui, paniekinimui, išjuokimui kaldavo prie
kryžiaus. Visi žmonės kryžių laikydavo pa-
niekos ženklu ir didžiai neapkęsdavo jo.

Kumet Kristus, mūsų Išganytojas atėjo
ant žemės ir pradėjo skelbti žmonijai
Dieviškąjį Mokslą, Jis tapo apskustas prie-
šams ir nuteistas mirtin. Uzdėjo jam sun-
kų medžio kryžių, kurį Kristus kantriai
nešė ant kalno Kalvarijos ir tenai tapo prie
to kryžiaus prikaltas ir pastatytas tarp
dviejų latrų. Kaldami Kristų prie kryžiaus
žydai norėjo Jį labiau paniekinėti ir išjuokti.

Iki ciesoriaus Konstantino Didžiojo lai-
kų, kryžius buvo paniekos ženklas. Konstanti-
nas, dar stabmeldžiū būdamas, jau krikščionis
mylėjo. Iškilus karui su galingu priešu Mak-
senciju, kuris buvo dešimtį sykių už jį stip-
resnis, meldė krikščionių Dievą, kad padė-
tų jam Maksencijų nugalėti ir sykių sapne
išvydo Kryžių su parašu: "Tuomi ženklū per-
galėsi". Išvydęs tai Konstantinas tuojau
įsakė vadams uždėti Kryžių ant jo cesoriš-
ko vainiko ir jį papuošti brangiais akmeni-
mis; tap-pat nupiešti kryžius ant kariškų
vėliavų ir visur, kur tik galima buvo. Visą
tai padaręs jis sumušė priešą ir tokiu būdu
paliko Romos cesoriumi. Užvaldęs Romą,
jis krikščionybei suteikė laisvę.

Stebūklingu būdu sumušęs Konstanti-
nas Didysis galingesnį priešą ir Tibiro upė-
je Maksencijų paskandinęs priėmė katalikų
tikyba. Nuo to laiko kalimas prie kryžiaus
prasikaltėlių tapo panaikintas ir kryžius, bu-
vęs iki to laiko paniekos, paliko didžiausios
garbės ženklū. Juomi pradėta puošti baž-
nyčios, altoriai, karalių vainikai, ir tt.

Ir šiandieną mes kryžių gerbiame ir
branginame. Kryžiumi puošiam: bažnyčias,
altorius, kambarius, kelius, kiemus, kapines;
už pasižymėjimą karo lauke ir-gi duodama
kryžiai. Giliai tikintis žmogus kryžiumi
puošia savo krūtinę, guldamas ir keldamas,
prieš valgį ir po valgio, pirmą žingsnį da-
rydamas kelionci ir tt. deda ant savęs kry-
žiaus ženklą.

Brolau, tu dar jaunas. Nesėnai pra-
bėgo tavo vaikystės dienos. Kasdieną sti-
prėja tavo kūnas, drauge stiprėja ir dvasios
jėgos. Mokykloje semi sau įvairių žinių,
kuriomis apsišarvavęs eisi į gyvenimą.

Brolau, kumet apleisi mokyklą, pasieksi
pasibrėžtą siekinį, ką tikisi sulaukti iš ta-
vės mūsų brangioji tėvynė, Lietuva? Ji lau-
kia, kad tu, baigęs mokslą, būtum tikras
Lietuvos sūnus, kad ją gintum nuo priešų
nevien kardų, bet ir plunksna.

Pasiekus siekinį, nekartą gal tavo sie-
loje kilis audra, kuri stengsis iš jos išplėsti
tą šventą jausmą, kokį matutė kūdikystės
dienose įdiegė. Kol dar jaunas, brolau, kol
dar sėdi mokyklos suole glauskis po Atei-
tininkų vėliava ir su obalsiu: "Visą atnau-
jinti Kristuje" drąsiai žengk pirmyn. Atei-
tininkų organizacijoje stiprės tavo sielos je-
gos tikėjimo dalykuose, būsi ištikimas krikš-
čionis.

Papuošk save brangumi kryžiumi, ne-
šiok jį ant kaklo, glausk prie krūtinės ir
bučiuok. Kryžius padės tau negalėti, kaip
anam Konstantinui, ir didžiausius priešus ir
visokias pagundas. Kryžius bus tau skydu,
kuris dengs tavo dvasią nuo didžiausių pa-
vojų.

Stasys Pieza.

Ku Klux Klan.

(PLUOŠTAS ŽINIŲ APIE ŠIĄ SLAPTĄ MASONŲ ORGANIZACIJĄ).

Amerikos istorijoje galima rasti daug įdomių dalykų. Vienas, kuris šiais laikais daugiausia žmonės interesuoja, tai Ku Klux Klan'o organizacija.

Ku Klux Klan organizacija atsirado 1866 m. Pulaski miestely, Tenessee valstijoje. Jos pradžia maž daug yra tokia. Būrys jaunų Civilio Amerikos karo veteranų, neturėdami ką veikti, kad padarius kokį nors bruzdėjimą, sumanė sutverti draugiją. Niekas nei manyti nemanė, kad netolimoj ateity ši draugija galės lig tinklu aptraukti visą Amerikos kontinentą.

Antrame minėtų veteranų susirinkime buvo siūlyta draugijai vardas. Vienas iš jų, žinodamas kiek grekų kalbą, pasiūlė vardą "Kuklos" kas reiškia "Ratelį". Iš "Kuklos" pasidarė "Ku Klux". Paskiaus dar prikergta ir "Klan". Tokiu būdu, iš vieno graikų žodžio išėjo keistas dr-jos vardas.

Svarbiausiu draugijos tikslu pradžioje buvo daryti daug juokų, kas ir patraukė daugelį prisirašyti prie jos.

Kad apsukus draugiją slaptingesne išžiūra nutarta įtaisyti tam tikrus baltus apredalus, kostiūmus. Kostiūmai buvo tikrai įdomūs. Žmogus nuo galvos ligi kojų apsilvilkęs didžiu baltu rūbu. Pradžioje klanistai daugiausia jodinėdavo arkliais. Taigi ir arkliai buvo baltu rūbu apdengti. Ant galvos buvo uždėta kaukė su dviem skylėm, kad arklis galėtų matyti. Ant abiejų šonų buvo išrašytos didelės raidės "K. K. K."

Vienu tarpu klanistai pradėjo širsti ant juodveidžių (negrų). Juodveidžiai, kurių daugiausia buvo iš Afrikos pargabentų, kurie buvo tamsūs, necivilizuoti, kurie tikėjo į visokius burtus ir tt. pamatę žmogų, balta marška apsigaubusį ir jojančį ant arklio, taip-pat baltai apgaubto, manydavo, kad tai kokia dvasia iš ano pasaulio. Daugelis mintydavo, kad tai vėniai iš pragaro. Pamatę klanistai, kad juodveidžiai jų baidosi, stengdavosi juos įvairiais būdais dar

labiau bauginti. Pasakojama, kad sykį vienas klanistas, atėjęs pas tūlą juodąjį, del Dievo meilės, paprašė vandens. Jis sakė, kad yra atėjęs iš anapus grabo. Po savo balta marška jis turėjo prisirišęs nemažą guminį (roberinį) maišiuką. Drebančis, nei apušęs lapas, juodveidis padavė kibirą vandens, kurį klanistas greitai "išgėrė". Paprašė daugiau. Ir taip bėgy kelių minutų jis "išgėrė" 10 kibirų vandens. Paskui padėjo juodveidžiui ir pasakęs: "Tai pirmą sykį, nuo kada miriau, taip gerai atsigeriau", — išėjo. Galima įsivaizduoti, kiokios baimės buvo perimtas juoveidis, matydamas prieš save tokią "pragaro dvasią."

Po civilio karo susilpnėjusios politiniai Pietinės valstijos pamatė, kad slaptoji klan draugija gali žymiai joms padėti. Taip ir įvyko. Pirmiausia klanistai stengėsi juodveidžius nuo balsavimų sulaukyti. Tada ir prasidėjo juodveidžių terorizavimas.

Pulaski miestelis buvo vidurinė klanistų veikimo vieta arba centras. Paskui centrai susikūrė ir kituose miestuose. Klanas smarkiai augo. Kadangi, kaip jau minėjau, organizacija buvo slapta, daugelis rašėsi jon norėdami sužinoti visas paslaptis.

Ne tik paprasti žmonės, rašėsi prie jos ir politikieriai, teisėjai ir visokie valdininkai. Kartais pasitaikydavo, kad prasikaltusį narį teisdavo teisėjas, taip-pat klanistas, kuris, žinoma, žinojo, kokį sprendimą reikia išduoti. Taip greitai išaugusi Klano draugija paliko galinga. Kur tik ji prigydo, ten viską užvaldydavo. Mokyklos, universitetai, protestonų bažnyčios, draugijos, ir politiniai darbai buvo klanistų rankose ir jų vedami.

Bet trečiais gyvavimo metais klanistų organizacija pradėjo pulti. Priežasčių buvo tame. Pulaski miestelio klanistų būrys nieku nesiskyrė nuo paprastų žmogžudžių, vagių ir tt. Valdžia pradėjo jį kitaip žiūrėti.

Lietuvos Vyčių 48 kuopos, Springfield, Ill., nariai baigę mokslą Illinois Business College, Springfield, Ill. Iš kairės pusės žiūrint: O. Stanslovaitė, M. Sūgentaitė, A. Bakūnas, A. Alainis, M. Kasparaitė ir B. Mileriūtė.

Šie jauni profesionalai yra darbštūs kuopos nariai ir uoliai dirba, kad būsimas šiemet Vyčių Seimas Springfielde visapusiai gerai pavyktų.

Ji net \$500.00 dovanų skyrė už įrodymą, kas priklauso prie tos teroristų šaikos. Vienok ši priemonė vis-gi nesustabdė visai klano augimo. Buvo kita priežastis, kuri padėjo jai sugriūti. Aukščiau minėjau, kad prie klano rašėsi žymūs žmonės. Jų tarpe buvo garbingų ir dorų vyrų, kurie patyrę, kaip kiti nariai elgiasi ir pamatę, kad pati organizacija eina "velnio keliais", metė ją ir sugriovė. Nors ir tapo sugriauta, vienok ji nebuvo pamiršta.

1915 m. nekoks Vilimas Simmons, su pagalba p-nios Tyler ir Ed. Young Clarke, užsimanė ir atgaivino "Ku Klux Klan" organizaciją.

Nors pasiimta toks pat vardas ir paimta toks pat nariams kostiūmas, vienok tikslas nustatyta kitoks negu buvo pirmojo klano. Dabartinis jų tikslas yra: griežtas nusistatymas prieš katalikus, žydus, juodeidžius ir ateivius. Jie save vadinasi "100

nuoš. amerikonais." Sulig konstitucijos klanonariai nėra priimami, bet "naturalizuojami". Kiekvienas narys yra vadinamas "piliėtis nematomos imperijos."

Narių vardai yra labai saugojami, kad nepatektų kam nors, kuris galėtų išduoti.

Nariais gali būti tik balti krikščionys, čia gimę ir protestonai.

Ku Klux Klanas yra finansinė organizacija.

Kožnas narys įstodamas į klano organizaciją moka \$10.00, ir \$6.50 už uniformą. Kam eina tie pinigai, niekas nežino. Tik tai tiek žinoma, kad jos atgaivintojai tuojaus bus milionieriai.

Ku Klux Klan'as yra militarinė organizacija. Jos konstitucijos 1 punk., 2 persk. sakoma: "Ratelio valdžia turi būti militarinė, ypač valdininkai. Šios taisyklės negalima permaintyti, nes tai pagrindinis šio ratelio — nematomos imperijos — principas."

Ku Klux Klan'as yra slaptą organizacija, kuri tuo labiau sudaro pavojaus šiai šaliai.

Kumet Jungtinių Valstijų Konstitucija duoda tikėjimams laisvę, tai "nematomos imperijos" konstitucija griežtai eina prieš. Tai-gi ji yra pavojinga visiems neprotestonams šios šalies gyventojams.

Nenuostabu tad, kad klanas su tokiais tikslais susilaukė didelės opozicijos. Ypatinai stipriai stoja prieš ją "American Unity League", prie kurios priklauso daug ir dideliai žymių asmenų, kuriems rūpi apsaugoti kraštą ir žmonių laisvę nuo pavojingų fanatikų. A. U. L. centras yra Chicagoje. Jis išleidžia savaitinį laikraštį vardu "Tolerance", kuris lyg šlapias botagas kerta klanui per baltas padalkas. Tame laikrašty išvelkama aiškiai baurūs klanistų darbai, paduodama pavardės ir net paveikslai dedama tų, kurie priklauso prie klano. Kur tik tai apsirėškia didesnė klanistų akcija, ten A. U. L. praplečia didesnę savo veikimą, kuris duoda gerų pasekmių. Išvilktas aišk-

tėn klano narys jaučiasi didžiausiame nesmagume. Visi jo nekenčia. Jei pasitaiko koks pramonininkas, tai turi vieną iš dviejų pasirinkti: arba prie klano priklausyti arba pramonės atsizadėti, nes aišku, kad jo jau nei katalikai, nei žydai, nei juodveidžiai, nei ateiviai nerems. Tokiu būdu tik vienoje Chicagoje, kaip statistika rodo, A. U. L. su "Tolerance" sumažino klanui apie 10,000 narių.

Kad opozicija yra gerai organizuota ir gambiai vedama, matosi iš to paties "Tolerance". Jo skiltyse skelbiama visuomenei visos K. K. K. paslaptys ir parodoma, kad "nematomoji imperija" yra tik kvailių ir fanatikų imperija. Ir juo tolyn, tuo opozicija darosi didesnė. Galutinam klano sugriovimui Chicagoje tapo išrinkta komisija iš žymių asmenų, į kurią įėjo 2 katalikai, 1 žydas, 1 juodveidis ir 1 liuteris. Kitose valstijose patys gubernatoriai skelbia klanui karą, ypač Kansas valstija.

Sugriuvimas K. K. K. neišvengiamas. Ir kada sugrius, paliks tikrai dalykas Amerikos istorijai.

Vertė A. Matutis.

Iš Senovės Egipto Legendų.

(Pabaiga).

— Mano širdis nesiekia taip toli, — tarė Horus. — Bet, tuojaus parašyk man ediktą, jog liaudžiai numažinu nuomas ir duokles pusiau, o vergai turės tris laisvas (nuo darbo) dienas savaitėje ir be teismo iš-tarmės nebus baudžiami. Ir dar vieną parašyk ediktą, atšaukiantį iš ištrėmimo mano mokytoją, Jetroną, kuris yra išmintingiausias ir doriausias visame Egipte. Taip įsakau.

Kancleris puolė veidu ant žemės; bet, pirm negu prasišalino prie ediktų rašymo, įėjo vyriausias kunigas.

— Kunigaikšti, — tarė, — kiekvieną valandėlę laukiama didžiojo Ramzės mirties, o jo širdis neužilgo bus ant neklaidingų Ozirio svarstyklių. Kumet tik šventasis faraonų žiedas atsiras ant tavo rankos, įsakyki, o klausysiu, kad ir palieptumei Amono

no**) šventinyčią sunaikinti, nes valdovų lūpomis kalba nemištamas Oziris.

— Nenaikinsiu Amono šventinyčios, — atsiliepė Horus, — bet pastatysiu naujus šventinamus ir padidinsiu kunigų turtus. Tik-tai reikalauju, kad parašytumei ediktą del iškilmingo mano motinos Zeforos lavono perkėlimo į faracnų katakumbas, o antrą ediktą... kas-link numylėtos Berenikos paliosavimo iš vienuolyno kalėjimo. Taip įsakau.

— Išmintingai pradedi, — atsakė vyriausias kunigas. — Tiems įsakymams išpil-

**) Ammon'as bei Hammon'as taip Egiptiečių pramintas Jupiteris, kuris buvo garbinamas Tėbuose Aukštajame Egipte. Egiptiečiai tikėjo būk Ammon'as esąs derlio dievas ir didžiai maloningas, kurio palaimos šaukėsi įvairiuose nedateklio reikauose.

Klaipėdos Lietuvių Vadai.

Iš kairės pusės žiūrint: K. Lėkšas, M. Jankus, žinomas knygų leidėjas, ir J. Streckys. Jankus yra 80 metų. Jis yra Mžamosios Lietuvos Gelbėjimo Komiteto pirmininkas.

dyti viskas jau prirengta. Tuojaus parasyčiau ediktus ir, kada paliesi juos, su faraonų žiedu, uždegsiu štai tą žibintą, kad apreiškstų žmonėms malonę, o tavo Berėnikai laisvę ir meilę.

Iėjo išmintingiausias gydytojas iš Karnakų.

— Viešpatie, — tarė jis, — nestėbiną manęs tavo nuliūdimas ir nubalimas, kadangi Ramzės, tavo dėdė, jau miršta... Tas galiūnų galiūnas negalėjo išlaikyti smarkumo vaistų, kuriuos jam suteikiau. Tai gi, pasiliko prie jo tikėtai vyriausiojo kunigo vietininkas, kad, kumet numirš, nuimtų šventąjį žiedą nuo jo rankos ir tau jį atiduotų, kaipo neapribotos valstybės valdymo ženklą. Bet, kas gi su tavim pasidarė, viešpatie? — pridėjo.

— Apžiūrėki mano koją, — suvaitojo Horus ir puolė, kaip akmuo aukso kedėn, kurio atrama buvo papūsta dviejų arų galvomis.

Gydytojas, atsiklaupęs, apžiūrėjo koją ir... pasitraukė iš gaudes...

— Viešpatie, — prašneko, — tavo įkando labai pavojingas voras.

— Turėčiau gi mirti?.. tokioje valandoje?.. — paklausė Horus vos tik girdimu balsu.

O paskui pridūrė:

— Greitai gi tas turi išsipildyti?.. šakyk tiesą...

— Pirm negu mėnulis pasislėps už tosių štai palmos...

— A, taip! — atsiduso... — O Ramzės ar ilgai dar gyvens?..

— Ar aš žinau? O gal jau neša tau jo žiedą.

Toje valandoje ministeriai iėjo su parasytais ediktais.

— Kañcleri! — pašaukė drebančiu balsu Horus, griebdamas jį už rankos, — ar, jeigu tuojaus numirčiau, išpildytumei mano įsakymus?

J. Stiklorius,

vienas įžymesnių klaipėdiškių vadų paimant
Klaipėdos miestą.

— Dagyvenki, viešpatie, tavo dėdės
amžiaus! — atsakė kancleris. — Bet, jeigu
net po juo stotumei prieš Ozirio teismo,
kiekvienas tavo ediktas liks išpildytas, jei-
gu juos tik paliesti šventuoju faraono žiedu.

— Žiedu! — pakartojo Horus. — Bet
gi, kur jis yra?..

— Sakė man dvarionių vienas, — pra-
tarė vyriausias vadas, — jog didysis Ram-
zės jau išduoda paskutinę dvasią.

— Įsakau mano vietininkui, — pridė-
jo vyriausias kunigas, — idant nieko nelau-
kus, kumet Ramzės širdis perstos mušus,
nimitų šventąjį žiedą ir tau jį atneštų.

— Dėkoju jums, — tarė Horus. — Gai-
la man... vai, kaip gaila... Bet, juk-gi ne
visas mirsiu... Pasiliks po manimi palaima,
ramybė, žmonių gerovė ir... mano Berenika
atgaus laisvę... Ar ilgai dar?.. — paklausė
gydytojo.

— Mirtis nuo tavęs randasi tūkstantis
žingsnių atstu, — atsakė gailiai gydytojas.

— Negirdite?.. niekas iš ten neateina?..
— kalbėjo Horus.

Tylėjimas.

Mėnulis artinosi prie palmos ir palie-
tė jau viršutinius josios lapus.

— Ilgai?.. — sušnabzdėjo Horus.

— Aštuoni šimtai žingsnių! — atsakė
gydytojas. — Ir nežinau, viešpatie, ar be-
suspėsi paliesti visus ediktus su šventuoju
žiedu, kad ir tuojaus juos atneštų...

— Suteiki man ediktus, — tarė Horus,
prisiklaudydamas, ar kartais neateina kas
iš Ramzės rūmų. — O tu, kunige, — atsi-
kreipė į gydytoją, — sakyki-gi, kiek man
laiko bėlieka gyventi, idant galėčiau užtvir-
tinti bent brangiausias mano įsakymus.

— Šeši šimtai žingsnių, — sušnabzdėjo
gydytojas.

Liaudžiai nuomos sumažinimo ir ver-
gų darbo dienų nustatymo ediktai nukrito
ant žemės iš Horo rankų.

— Penki šimtai...

Susitaikinimo su Etiopais ediktas nu-
puolė nuo Horo kelių.

— Ar niekas neateina?..

— Keturi šimtai... — prabilo gydyto-
jas.

Horus užsimintį ir... nusiūnko Zeforos
ediktas pergabenti jos laivoją į faraonų ka-
takombas...

— Trys šimtai...

Tas pats likimas įsakymui atšaukti iš-
tremtą Jetroną.

— Dū šimtu...

Horo lūpos pamėlynavo. Iš apirusios
rankos iškrito karo nelaisviams parašytas
ediktas, o pašiliko vien tiktai... įsakymas
Berenikai paliuosuoti.

— Šimtas...

Slėpingo tylėjimo valandoje pasigirdo
sąndalų atbalsiai. Sašėn įbėgo vyriausiojo
kunigo vietininkas. Horus gi ištiesė ranką.

— Stebūklas!.. — pašaukė pribuvęs.

— Didysis Ramzės atgavo sveikatą... Tvir-
tai atsikėlė iš patalo ir švintant žada va-
žiuoti liutų medžiotų. Tavęs gi, Hore, pra-
šo jam draugauti.

Gestančiomis savo akimis Horus pa-
žvelgė už Nilio, kur mirksėjo šviesa Bereni-
kos kalėjime ir dvi ašari, kruvini ašari, nu-
riedėjo per jo veido skruostus.

— Neatsakei-gi, Hore?! — paklausė
nustebęs Ramzės pasiuntinys.

— O ar-gi nematai, kad jau pasimirė?
— sušnabzdėjo išmaningiausias gydytojas
iš Karnakų.

Matote, kaip tušti yra žmonių sprendi-
mai prieš neapčiuopiamas nuotarmes, ku-
rias Praamžinasis pažymėjo kiekvienam ug-
nies raidėmis danguje!

IŠ PO SLEKTŲ MALONĖS.

VI VEIKSMŲ VAIZDELIS IŠ BAUDŽIAVOS LAIKŲ.

Parašė A. Zivaitis.

(Pabaiga).

SCENA V.

Tie patys ir sukilėliai.

ULINSKIS. Senai jau man buvo pranešta, kad tavo namuose yra rusų žvalgų stovykla (*Skirpstui*). Prakeiktas muzike, tu ne tik namuose laikai mūsų priešus, bet dar ir miškan vediesi mus išduoti.

URŠĖ. Dievulėliau, ką jis kalba. Tai netiesa.

ULINSKIS (*pribėgęs prie Uršės*). Ty-lėk, boba. Ar aš nemačiau, kaip neseniai išėjė iš tavo namų žvalgas ir dingo tamsumoje (*suduoda per veidą*).

BARBUTĖ (*pripuolus prie motinos*). Brangi mamytė! (*Ulinskiui*). Šalin begėdi!

ULINSKIS (*nutvėręs Barbutę už rankas ir tasydamas ją į visas puses*). A... a... geroji panėlė. Dar sykį patekai tu į mano rankas.

SKIRPSTAS (*užsimodamas*). Netasyk man dukters, nes...

ULINSKIS (*išsitraukęs kardą*). Dar tu kalbėsi man. Nudursiu kai šunį (*į savosių*). Suimkite juos, nūveskite tvartan ir uždarykite (*lenkai puola prie Skirpsto, Uršės ir Barbutės*). Ne! (*rodydamas Barbutę*). Suimkite tik senius, gi ją palikite čionai.

BARBUTĖ (*apkabinus motinos kaklą*). Ne, aš nesiskirsiu nuo tėvelių! (*Ulinskis atplėšęs Barbutę laiko, lenkai išveda Skirpstą ir Uršę*).

ULINSKIS (*stumdamas Barbutę*). Na, panele. Šiamakt rusai neateis. Mūsų abu paduosime. Pataisys skanaus valgio. Mano kareiviai atneš degtinės. Ča, cha, cha..

BARBUTĖ. Peranksti manai, kad tai bus ir džiaugiesi.

ULINSKIS. Ką, gal dar priešinsies?! (*degančiomis akimis artinasi prie Barbutės*).

BARBUTĖ (*pribėgus prie stalo pagriebia bliūdą*). Nelisk, nes šis puodas tau galva perskels! (*užsimoja*).

ULINSKIS (*užsidegęs piktumu*). Pirm

negu tu, man galvą perskelsi, aš tave savo rankose turėsiu. (*puola. Barbutė paleidžia bliūdą, bet Ulinskiui pasisukus į šalį nepataiko. Tada persokęs per stalą Ulinskis pagriebia Barbutę, ta klykdama tūso*). Veltui, veltui tūsa, draskaisi piktoji paukštė. Pajėgsiu aš apsidirbti (*lange pasiroio Jonas ir pamatęs, kad Ulinskis Barbutę tūso, išoka vidun*).

SCENA VI.

Barbutė, Ulinskis ir Jonas.

JONAS (*Ulinskio nepatėmytas iš užpakalio pagriebia už kaklo*). Liaukis niekše (*smarkiai papurto. Ulinskis paleidžia Barbutę, kuri sukniumba, bet greit atsikelia ir pamato Joną*).

BARBUTĖ. O Dieve, Jonelis!

JONAS (*purtydamas Ulinski, kuris dar nori pasiliuosuoti*). Veltui stengiesi! Už toki niekšišką elgimąsi su mergaite aš tave, niekše, rusams atiduosiu. Perdaug tū žmonės įsiėdei.

ULINSKIS (*vis stengdamasis pasiliuosuoti*). Oh, leisk, leisk prakeiktas muzike! Iš kur tu čia atsiradai?

JONAS (*į Barbutę*). Greitai paduok man virvę. Surišime kol kiti ateis.

ULINSKIS (*taikpydamasis*). Paleisk, aš tuojau išėisiu. (*Barbutė paduoda virvę, Jonas sunėręs užpakalin, Ulinskio rankas, greitai suriša, paskui kojas*).

BARBUTĖ. Joneli, ju čia daugiau yra.

JONAS. Nebijok. Žinau kiek jų čia yra. Apsidirbsimė (*tu tarpu už durų pasigirsta žingsniai. Jonas prišoka prie durų*). Barbutė, tu stok užpakaly manęs (*Barbutė užsiglaudžia, įeina lenkai, pirmasis su šautuvu, kiti su kitokiais ginklais*).

SCENA VII.

Tie patys ir lenkai.

VIENAS LENKAS. Kas čia yra?

JONAS (*smogią kumštimi; tam sukniubus, greitai pagriebia šautuvą, atstato ir visus suvaro į kampą*).

ULINSKIS. Kur taip ilgai buvote?! Suimkite jį!

KITAS LENKAS. Panie Ulinski, kaip mes jį suimsim. Jis mus nušaus.

ULINSKIS. Sėkau suimkite ir paliuosuokite mane!

JONAS (*atstatęs šautuvą*). Nesijudinkit, nes kitaip visus nudėsiu.

ULINSKIS (*perpykęs*). Šungalviai, ko žiopsote!

JONAS. Palaukite truputį. Gal daugiau ateis jūsiškių, tada ir paliuosuos. Aš pašauksiu.

ULINSKIS (*pašokęs atsiklaupia*). Nedaryk to, prašau, nedaryk!

JONAS. Ko bijotės?

ULINSKIS. Atbėgs rusai ir visi dingstame.

JONAS. Nesu išdavikas, tačiau už žiaurų elgimąsi su šita (*rodo Barbutę*) mergaite ir visus lig šiol atliktus tavo nežmoniškus darbus negaliu dovanoti (*prasidaro duris ir iššauna*).

ULINSKIS. Dabar jau viskas su mumis pabaigta.

JONAS. Nebijokite gi, ateis jūsiškiai ir paliuosuos (*duryse pasirodo rusai*).

SCENA VIII.

Tie patys ir rusai.

KARININKAS. Ką čia šaudė?

JONAS. Aš.

KARININKAS. Kas atsitiko?

JONAS. Plėšikai užpuolė namus. Jų vadas, šitas va (*rodo į Ulinski*) ne tik išgąsdino, bet dar biauriai norėjo pasielgti su mergaite.

KARININKAS. Geri plėšikai. Pazįstame juos (*į savo kareivius*). Nuvarykite visus stovyklon (*kareiviai paliuosuoja Ulinskio kójas ir visus vado per duris. Eidamas Ulinskis griežia dantimis ir piktai žiūri į Joną*).

SCENA IX.

Jonas ir Barbutė.

JONAS. Kur-gi tėvukai?

BARBUTĖ. Atėję lenkai juodu suėmė ir, Ulinskiui liepus, tvartan uždarė.

JONAS. Tai reikia eiti paleisti (*greitai eina. Tarpdury susitinka šiauduotą Skirpstą ir Uršę*).

SCENA X.

Tie patys ir Skirpstas su Urše.

SKIRPSTAS. Joneli, koks tu drąsus!

URŠĖ. Tu mus išgelbėjai!

JONAS. Jau porą vargnų būvau nuėjęs kai pamačiau, kad keletas vyrų įėjo dėdės kieman. Tat ir sugrižau pažiūrėtų.

SKIRPSTAS. 'Biaurybės, atėję mudu nuvarė tvartan ir uždarė. Nėgalėdamas išciti, turėjau per stogą listi. Belendant išgirdau švį ir tuoja pamačiau rusus ateinant. Bijojau pasirodyti, kad nepalaikytų už žvalgą ir nenušautų.

JONAS. Nebeateis jau jie daugiau. Ašgi trauksiu savo kaiman.

SKIRPSTAS. Ne, neleisiu. Turi čia nakvoti.

URŠĖ. Nieku būdu tavęs neleisime taip vėlai eiti.

BARBUTĖ (*prišokus prie Jono*). Joneli, tu neisi, neisi (*nuleidus akis*). Dovanok man už nemandagų šį vakarą pasiėlgimą. Pati nežinau kas man buvo pasidare. Mylėjau tave ir myliu.

JONAS (*šujaudintas*). Ką sakai, Barbutė?! Atkartok!

BARBUTĖ. Myliu tave.

JONAS. O, koks aš esu laimingas! Tai-gi prašykime tėvelių leidimo mums susižieduoti.

SKIRPSTAS (*juokdamasis*). Leidžiam jums ir be prašymo.

URŠĖ. Būkite laimingi.

SKIRPSTAS (*į Uršę*). Tai-gi, motin; šį vakarą, po išgąscio, turime nepaprastą šventę — sužiedotuves. Aš cisiu pažiūrėti ar uždarytos tvartų durys, kad gyvuliai neištų, o tu pagėmink skanią tai šventei vakarienę (*abu išėina*).

BARBUTĖ (*prisiglaudus prie Jono*). Aušta mūsų laimės diena.

JONAS (*apkabindamas*). Duok Dieve, kad po visų vargų, kokius perleidome ponų nalonėje, ypač tu, Barbutė, tikrai išauštų mudviem laimės dieną ir kad toji laimė lydėtų visą mūsų gyvenimą.

(Uždanga).

GALAS.

Sporto Sekcija.

VANDUO, GIMNASTIKA ir ORAS.

(Sportininkų sakmė).

Paliegęs vyras, tad ir nelaimingas
Dievaičiui Dzeusui neteisybę jo išmetinėjo:

— Kam taip nelygiai taip sutvert reikėjo!

Ziūrėk, štai vieni galingi,
Kaip geležis jų raumens diržingi,
Pečiai, nelyginant, kaip uolos didingi,
Štai Herkulesai, milžinai;
O šit ašai — liguistas amžinai,
Ar tai teisybė?!

Kad nusibodo Dzeusui tai klausyti,
Jį ėmė ir-gi imti nekantrybė,
— Prašau, sveikuti, sako pasakyti:
— Ką tu darei sveikatai palaikyti —
Isigyti?

— Ką aš dariau? Darbuotis negalėjau,
Nes man jėgų stokojo,
Kortojau, āziau lėbavau,
Daug valgiau, gėriau ir ilgai miegojau,

— A — a, na o daugiau?

— Paskiau lankiau eskulapus,
Į šiltus vandenį kas vasar važinėjau...

Bet kad patēmijau, jog nieks iš to nebus,
Nustojau visokios vilties,
Pradėjau desperuoti

Paskiau iš nekantrybės piktžodžiauti
Ir rengtis prie mirties...

— Ak, neišmanėli, tu dar rūgoji...

Štai, įrankių tau tiek po kojų
Sveikatos įgijimui,
O tu duodies nerimui!

— Jokie negelbsti; išbandžiau aš juos...

— Bandei, tačiau ne tuos.

Bet, štai, kad pabandyti
Vaisius profesorių kuriuos aš palikau,
Sakau:

Tikrai pagysi!

— Profesorius garsiausius aplankiau...
Ir jau...

Jie... atsisako...

— Taip, taip... tau buvo noras
Ieškoti svetimų
Dievų...

Jų daug yra, jam Dzeusas sako:

— Bet gi tikrų išvis —
Tik trys.

O tai: vanduo, gimnastika ir oras,

— Ad. Pakalnis.

(“Laisvė”).

—x—

Jonas Remeika, stud. phil.

Sportas ir Auklėjimas.

Sportas ir auklėjimas. Kas, rodos, bendro juose?! Apie sportą tiek daug pastaruoju laiku kalbama. Pradedant žemuoju slūksniu ir baigiant išlepusiomis poniomis. Tai mada reikalauja. Būti naujos kultūros džentlmenu ir nežinoti sporto, tai būtų daugiau, kaip keista!

Iš didelio trenksmo, lietuvių sakoma, maža lietaus. Čia tai ir glūdi yda. Sporto nemokame tikrai įvertinti, ligi jis mados šunyčiu yra.

Kad sportas naudingas, tur būt, šviesuomenėje maža užsispyrėlių rasis, kurie “ne!” sakytų. Bet ne tame daktas. Sportas yra vienas svarbiausių auklėjimo šaltinių. Tą, ką jis yra žmonijai davęs, ir daug davęs, yra anaipatol ne visa. Sportas yra, nors ir senai vartojamas, dar jaunas. Jo ateitis prieky. Kad sportas, kuodaugiausia auklėjimui patarnautų, tai priklausys nuo mūsų rūpesnio. Ikišiol tik maža matoma. Apie tą norėčia ir pakalbėti.

Labai klaidinga mąstyti, kad kūno lavinimo tikslu yra didžiausio miklumo pasiekimas, — aukščiausios viršūnės pasiekti, rekordus laužyti. Tas tikrumoj tik tiems pritinka, kurie cirku arenoms ir scenoms gyvena.

Blogas profesionalizmas užmiršta mases ir silpnuosius ir galų-gale patsai išsigimsta. Tą matome mes iš Atenos ir Romos laikų. Jis neatsako visos tautos vidutinio lavinimo bendram reikalavimui. Imkim dabarties futbola. Noroms-nenoroms kyši šiaurumas, kuris tautos moraliniam kilimui nenaudingas gali būti.

Šiuo nenorima šita smagų ir gyvą žaislą peikti, tik jo perdėjimus.

Kad plačiau visuomenei sportas būtų prieinamas, reikia ir išorinę, draugijinę ir auklėjimo pusę akyje turėti. Juk tėvai nenorėtų leisti savo vaikus į sporto draugijas, pamatę sportininkų nepuikų vedimąsi, išdidžias stovyklas rankomis kelinių kišenėse, lūpose cigarėta. Ar-gi nepasitaiko šis matyti? Nepunktualumas, trukumas dėkingumo ir pagarbos kitiems yra ne kas kita, kaip per daug didis įsivaizdinimas apie savo menką asmenį. Trukumai greičiausia turėtų būti šluote išluoti, disciplinuojant save ir ypatingai rūpinanties jaunuomenės auklėjimu.

Kūno lavinimo tikslas yra rimtesnis ir svarbesnis, ne kaip paprastai manoma. Jis yra svarbiausia moralis. Ir jeigu protingas kūno lavinimas netarnautų žmogaus būdai, dvasiai ir sielai kelti, nebūtų jis beabejo vienas fizinio auklėjimų šulų. Dvasia ir kūnas visą gyvenimą vienas kitam priklauso ir abejų kultūra yra priedėrmė ir kartu naudinga. Kūno lavinimas yra taip pat geras kūno rūpinimuisi, kaip mokslai dvasiai.

Tūli per daug pasiduoda laisvam mūsų organizmo notūros vystymuisi, kuri instinktyviai rituliuojasi pirmyn. Kokios būtų pasekmės, jeigu mes mūsų protu nustotume rūpinesi? Kam-gi kitaip mąstyti apie kūną!

Racionalis sportas ir gimnastika turi jaunuomenei gyvą malonumą suteikti, bet neturėtų niekumet tik žaislu likti. Jaunuoliai ir vyrai (ir-gi moterys) turi rūpintis

taip lavinti ir tvirtinti kūną savo, kad savo jausmuos, judėjimus, o ypatingai moralinėje kryptyje visumet valdovu būti.

Taip statome mes ateitį ant gero, bet griauti turime dabarties blogą.

Kiel'is 30 lapk. 1922 m.

ŽINIOS IŠ SPORTININKŲ JUDEJIMO.

SPRINGFIELD, ILL. (suvelinta): L. Vyčių 48 kp. basebolo komandos 1922 m. rekordas. L. Vyčių 48 kp. basebolo komanda, kuriai vadovauja J. Mileris, Centro sp. sekc. pirm., 1922 m. turėjo 19 rungtynių iš, kurių 9 išėjo Vyčių naudai ir 2-se išeita lygiomis. Užbaigus sezoną, po didelių ginčų, Vyčiai liko pripažinti Springfieldo ir viso Sangamono apskričio šampionais.

Nereikia manyti, kad ši garbė Vyčiams lengvai ir pigiai atsėjo. Ne. Daug darbo, pasišventimo reikėjo padėti, o dar daugiau vikrumo, miklumo parodyti. Ir Vyčiai parodė. Jonas Kučkailis, vadinamas Springfieldo "Babe Ruth", praeitą sezoną rungtynėse padarė 9 "home run", 8 "three-base hits" ir 4 "two-base hits". Kaip gaudytojas jis užimdavo "left fielder" ir čia parodavo daug vikrumo.

Svėtimtaučių basebolo komandos, patėmijusios Kučkailio gabumus, kalbino jį mesti Vyčius ir jų komandon įsirašyti, bet visi gavo nuo jo šitokią atsakymą: "I play with the Lithuanian Knights, thats all." Tai pavyzdys visiems čia augusiems lietuviams sportininkams.

Jurgis Česna yra gabus ir smarkus metikas (pitcher). Jis praeitą sezoną metė bo- lę 6 rungtynėse. Iš tų tik dvejios buvo praloštos.

Visi žino, kiek miklumo, žvalgumo reikia žaidiui, užimančiam "short stop" vietą. Petras Laukaitis kad ir pirmus metus užėmęs tą vietą garbingai ją iki galo išlaidė.

Labai daug padėjo Vyčiams jų sutarimas. Kap. V. Česna ir man. J. Mileris — tai du magai, du vadai, kurie traukia prie savęs ir sėkmingai visą komandą vedą. Juodu sako, kad ateinantį sezoną Vyčių koman-

da bus dar stipresnė ir dar geriau išsilavinusi.

Dabar yra sudaryta basketbolo komanda, ristikų ir kumštinkų grupės. J. Kučkailis ir P. Žemgulis galima skaityti jau profesionalais kumštinkais.

Taip tai Springfieldo Vyčiai išgarsino lietuvių vardą Springfielde, Illinojaus val. sostinėje.

Valio L. Vyčių 48 kp. sportininkai!

L. Pieza,

L. Vyčių C. Sp. Sekc. Vice-Pirm.

DU BOIS, PA. Sausio 15 d. Liet. Vyčių 56 kp. įvyko metinis susirinkimas, kuriame tapo sudaryta sporto sekcijai komisija iš B. Kvederavičio, J. Baranausko ir J. Vailionio.

Sporto sekcijoj ypatingai pasižymi basebolo komanda, kuri pirmą (1922) metų va-

sarą iš 26 rungtynių su kitataučių basebolininkais laimėjo 14. Šauniai pasirodo ir basketbolo komanda, nes iš 17 lošimų laimėjo 6. Basketbolo managerium yra T. Lisavičius. Žemiau paduodu basketbolo lošimų rezultatus:

Gruodžio 7	'22	4th. Ward Bear Cats	7	Vyčiai	36
"	12	Marshall Fine	7	"	22
"	14	Turquois Club	17	"	7
"	19	Patton Five	7	"	17
"	21	Eriton	13	"	27
Sausio 16	'23	P. & M. Club	4	"	9
"	18	Flying Five	3	"	20

V. J. M.

Red. pastaba. Sykiu su korespondencija gerb. V. J. M. prisiuntė ir didelį pluoštą iškarpu iš vietinių anglų laikraščių "Morning Courier" ir "Evening Express", kuriuose gražiai aprašoma Vyčių, pasizymėjimai lošimuose.

Valio Du Bois Vyčiai!

J. T. Smith.

ATEITININKAS.

(IŠ ANGLIŠKO VERTĖ A. K. TAURAGIS).

(Tęsa).

Prabėgus dešimčiai minučių abu vaikus žinojo, kur esą ir kas su jiedviem atsitiko. Mašinų bildėsys juos apkartino, sienų drebėjimas gąsdino, rinkiko darbas apsuko judviejų galvas, lekiančios dulkės temdė akis, o medvilnės atmatos dusino ir juodu jautėsi esą lyg pačiam bildėsio ir purvo sukury. Bijojo bent kurion pusėn pasisukti, kad nepatekus į tarpą besisukančių mašinų. Nors darbas nebuvo sunkus, tačiau abu buvo prakaito išpilti. Runelis, kiek galėdamas aiškino, kad greitai juodu apsipras su visu užimu ir bildėsio, ir kad už dienos, kitos jausis kaip ir visi kiti.

— Priė to, — kalbėjo Runelis po vakarienės (jo balsas buvo ir trimito), — bandysiu įkalbėti užvaizdai, kad už kokių savaitės, ar kitos judviem švaresnį darbą duotų ir daugiau mokėtų. Tik nesirūpinkite. Kūmet apsipažinsite su vaikiniais ir po vieno, kito sportinio žaidimo jausitės kaip namie.

Trečią dieną Vincas jautė, kad jis paukščių lėks, jei niekas nebūs daroma ju-

dviejų padėčiai palengvinti. Aroldas, būdamas, kaip sakoma, minkštas, visur jautė dirbtuvės orą ir jam rodėsi kad jo burna visumet yra pilna medvilnės ir net naktį per miegą jis ieškojo gerklėje nėsančių siūlų ir juos traukinėjo. Iš sykio jau judviejų nauji darbiniai drabužiai blogu oru atsidavė, o po trijų dienų jie išrodė it iš Boerų karo parnešti: suplyšę, aliejuoti, purvu permirkę ir biauriai dvokianti.

— Nemaniau, kad mudu esame priversti šitoki dalyką kęsti, — prabilo Aroldas. — Mudu esame vertesni. Kaip ilgai, sakei, Runelis, išlaikė šioj vietoj?

— Beveik metus.

— Vaikeli, man jau viens savaitės užtenka.

— Gerai, sakykime savaitę, ir prašykime užvaizdos, kad pakeltų mokesči. Darbas nėra sunkus, o nuo ieškotojų mudu esame gerai pasislėpę. Manau, kad visgi namiškiai mudviejų ieško.

Abu vaikų pradėjo jaustis lyg užgauti, kad ligšiol jokių judviejų ieškantis ženklas

ncapsireiškė. Iš karto apie motiną ir seserį manė taip, lyg abi moteri žiūrės į tai, kaip į linksmą judviejų laiko praleidimą ir meiliai lauks sugrįžtant. Vienok mintys persikitė, kad gal būti giminės yra juodu jau visai arti pasekė. Praslinkus savaitei ir nepasirūdžius jokiai ieškojimo ženklui abu pradėjo pykti ant motinos ir sesers. Juodu nenorėjo būti sugauti, bet džiaugtusi iš žinių, jei kas nors namie būtų judviejų pabėgimu susirūpinę. Išdirbė savaitę abu nuėjo pas užvaizdą prašyti naujo darbo ir didesnio mokesčio. Užvaizda buvo geras žmogus.

— Neturiu kito kas užimtų judviejų vietą. Bet kad ir turėčiau, ką-gi judu galite dirbti? Stodami prie kitokio darbo, visų pirma turėtumėt išmokti, o kol mokinsitės, negausite didesnio mokesčio.

— Mudu nekreipsimė domės, koks tas darbas bus, — sakė Aroldas, — bilė tik išsisime iš raškymo kambario. Jei tamsta turi dar kokį nors darbą lauke, duoki mum.

— Nėra tokio darbo, kuris judviem įtikėtų.

— Gerai, ar gali mudviem pakelti mokesť? — paklausė Vincas.

— Tas darbas niekumet nevertas daugiau keturių dolerių. Be to, mano pareiga yra pasakyti, kad ir už tą mokesť judu nevartojate mašinos taip, kaip reikėtų.

— Tad nėsime verti tų pinigų?

— Man teko matyti tą mašiną sparčiau varomą, — šypsodamasis atsakė užvaizda.

— Bet aš judviejų nekaltinu! Atbulai net — myliu, ir esu Runeliui žadėjęs prie-

pirmos progos kelti judu aukščiau.

Vincas paziūrėjo į pusbrolių, kuris dirstelėjo su piktumu. Raštininkas ir bankos klerkas neverti daugiau keturių dolierių savaitėj! Nesugeba atlikti medvilnės diubtuvėj prasčiausio darbo. Matydamas užvaizda, kad abu vaiku jaučiasi užgauti, pasiskubino gydyti žinutėmis.

— Tiesą pasakius, judu nėsate auklėti šitokiam gyvenimui. Aš supratau judviejų vietą, kumet pirmą kartą pamačiau, dabar esu įsitikinęs. Neišduokite manęs, bet aš judviem ką nors pasakysiu. Šį rytą policijos viršininkas telefonavo man nurodydamas visas judviejų ypatybes ir aš jam teisybę pasakiau. Kas nors judviejų ieško.

— Ačiu tamstai! — su nemažu išgąščiu abu vaiku kartu atsakė. — Reikia mudviem bėgti. Atiduok uždarbį, pasakyk Vincui sudiev ir nesakyk, kad mudu apleidome iki būsime gerai atsitolinę.

— Klausykite, — dadėjo užvaizda duodamas pinigus, — priimkite draugišką mano patarimą: nėra tokios vietos kaip namai kolei juos turi. Judu nėsate valkiuojimuisi auklėtu. Grįžkite prie motinos ir dėkokite Dievui kad ją ir namus turite.

Padėkoję jam ir atsisveikinę sakė, kad juodu taip-gi yra tos pačios minties ir priima jo patarimą. Bet savy nei artyn nenorėjo prisileisti minties apie grįžimą namo bei davimąsi sugauti. Judviejų sugrįžimas turėjo būti kaip tokia pergalė, su pinigų ištekliu ir didžiaviry šviesoj.

(Daugiaus bus).

Bibliografija ir Kritika.

„ŠVIESA“ — The Light — Lietuvių Dvasios ir Kultūros mėnraštis. Metai I. Gruo-dis-December, 1922. No. 1. Pust. 16. Chicago, Ill.

Aptūrėję pirmąjį „Šviesos“ numerį nudžiugome mintydami, kad tas mėnraštis tikrai nušvies klaidžius mūsų gyvenimo kelius, ves prie tautiniai kultūrinio susipratimo ir lydės mūsų gyvenimą į šviesią ateitį. Vienok taip manydami apsirikome.

„Šviesos“ turinys viduje nieko sau būtų. Vietomis yra išreikšta ir labai gražių minčių. Tačiau, daugumoje, tos kilnios mintys lieka tuščios, kumet „šviesininkai“ neturi kuo atsiremti, neturėdami-gi tikrojo pagrindo, tampa ne tik klaidingi, bet vyliugingi ir žalingi savo užmanymų reišķėjai.

Pirmiausia pažvelgkime, kokiam tikslui toji „Šviesa“ yra leidžiama. Įžanginiame savo straipsny redakcija sako:

“Romos neįvykinamas imperializmas išgverino mūsų liaudies dvasią, atstūmė ją nuo Dievo ir didelės minias paliko gyvenime be tikslo, be idealo, be siekimo aukštyn ir prakilnyn. Priešingai mūsų liaudies didelė dalis šiandien randasi taip sakant “ore bekybą” tikybos atžvilgiu nei ji patįs nei jų jaunoji gėntkartė neturi kur prisiglausti.” Ir todėl atvirai pasako, kad

“šioj gadynėj ypač reikia mums pradėti gyvenime — sielos ir dvasios gyvenime — griežtai naują pasaulį tverti; kad mums reik iš pat pamato reformos ir toj reforma turi būt mūsų tikybos srity.”

Reikėtų redakcijos paklausti, kur ji iki šiol buvo ir iš kokių nežinomos šalies urvų išsivilkę? Kokiais galvais patapę užperėta ir už kieno pinigų pradėjo skleisti šią “revoliuciją”, propaguojant nepakenčiamai baurią, melagystę, neapykantą ir pagiežą prieš tikinčiuosius lietuvius? Jau tai nekultūrinio žmogaus darbas. Juoba, tokių “reformatorių” pasaulis matė labai daug; jie, tačiau, pranyko ir žalingos jų idėjos žuvo. Lietuvių tarpe, jeigu pasitaiko tokie melagingi ir kenksmingi vilkai avies kailyje, žinoma, pridaro daug žalos, tačiau — jie nepakenks lietuviams katalikams, nes lietuviai katalikai, būdami tvirti savo tikėjime, per daug gerai pažįsta tokius vilkus avies kailyje ir žino, kaip nuo jų atsikratyti. Lietuviai katalikai gali didžiutis savo bažnyčiomis, iš kurių semdami apšvietą ir kultūrą, tampa galingi ir gerai supranta kaip išauklėti ir globoti jaunąją gėntkartę. Tik tie, kurie yra silpnučiai dvasioje ir atmetę tikėjimą, gali likti tųjų išalkusių vilkų auka; dėl to tik mums ir gaila jų. O su lietuvišiais katalikais nėra baimės. Iš Amžinosios Romos jie nenustos sau sėmę Tikrosios Šviesos, kuri apšviečia visą pasaulį. Gi Katalikų Bažnyčios nepanaikins nei pragaro galybės.

Dabar pažiūrėkime, kaip “Šviesos” redakcijai rūpi jaunoji gėntkartė. Ji ašarodama rašo:

“ne nuostabu, jeigu toji jaunimo dalis ištautėja, išsigema ir prapuola

del mumis... Dar blogiaus kumet jaunoji gėntkartė grįžta atgal prie Romos ir palieka vyčiais”.

Nesuprantama, del ko “Šviesos” redakcija griaudenasi, kad jaunimas “išsigema” ir “prapuola”: ar delto, kad nepareina į jos pasekėjų pusę? Tur-būt delto ir verkšlena. Mat katalikiškojo jaunimo dauguma susibūrė į galingą Lietuvos Vyčių Organizaciją. Tuo blogiaus “reformatoriams” ir jų pasekėjams, kurie nori viską sugriauti ir ant tuščių griuvėsių tverti naują pasaulį. Delko-gi blogiau? Nes Lietuvos Vyčiai gyvena Tautai ir Bažnyčiai! nes Lietuvos Vyčių obalsis yra: Dievas ir Tėvynė! Tuodu daiktu yra brangiausi Vyčiams. Už juodu Vyčiai duoda savo gyvenimą ir aukoja savo darbus.

Kad lietuviškojo jaunimo dalis ir ištautėja, žinoma, ir mums to gaila. Bet-gi katalikiškasis jaunimas, susibūręs po Lietuvos Vyčių vėliava, aukoja save ir dirba visomis galėmis, kad kaip nors palaikius lietuvių augančioje kartoje, iškiepijus joje Tėvynės meilę ir prisirišimą prie tėvų žemės.

“Kas-gi leidžia tą “Šviesą”? Leidžia ją kokia tai “Lietuvių švietimo ir Chicagos traktų draugija”. Kokį “švietimą” ji suteikia lietuviams, tai jau matėme iš citatų. Nungi pažiūrėkime, kaip jai rūpi lietuvių Užbrėžtasis tos draugijos uždavinys yra štai koks:

“Chicagos traktų draugija yra tarp sektarinė organizacija del evangelizavimo ir amerikinizavimo visų svetimtaučių”.

Toliau sakosi, kad nori

“patikti visus žmonių reikalus, patiekdami jiems tinkamą literatūrą, biblijų ir lapelių”.

Galutinai čia ir pasirodo, kokiam tikslui toji “Šviesa” skleidžiama. Ji leidžiama už svetimus pinigus, kad juodinus lietuvių katalikų tikėjimą ir katalikiškas draugijas, kad ištautinus jauną lietuvių gėntkartę, kuri paskui išsigimtu ir prazūtu.

Lietuviai katalikai, neklausykite kenksmingų jų šauksmų. Atmeskite juos, kaip išperas. Ir nepatikėkite saldiems jų žodžiams, kuriais norės gauti jūsų pasitikėjimą.

ma, kad paskui paviliojus jūsų dukterį arba sūnų-tikslu prisirašyti prie jų draugijos. Žinokite, kad jie yra vilkai avies kailyje. Su savo "literatūra", "Biblijomis" ir "lapeiliais" jie gali mulkinti savo pasekėjus — nuskurėlius dvasioje ir doroje, bet ne katalikus, kurie turi ir dorą literatūrą ir tikrąją Bibliją. O vadovaudamies vienatiniai tikrosios Biblijos bei Sv. Rašto mintim rinti tieji katalikai gali tamsiems "šviesininkams" atrėžti štai ką: Prasišalinkite iš mūsų tarpo jūs "vilkai vaikščiojantieji avies kailyje"; mes neklausysime viliūgingų ir kenksmingų jūsų šauksmų; mes neklausome To, Kurs yra "Kelias, Tiesa ir Gyvenimas."

O viešok, brangindami artimo meilę, patartumėm "Šviesos" redaktoriui (jeigu jį galima tokiu vadinti), kad stengtųsi bent parapijinėje mokykloje prasilavinti lietuvių rašybos ir susipažinti su Katalikų Tikėjimo Cėzniais, — gal kiek nors prasitrintu tuomet būtų galima susikalbėti kaip su pusėtinu lietuviu ir bent kiek tikinčiu žmogum. Gi tada gal kitaip susidomėtumėm ir "Šviesos" leidiniu.

Samata.

GYDYTOJAS: mėnesinis žmonių sveikatos žurnalas. II Metai. 11 No. Lapkritis, 1922. Pust. 235—258. Chicago, Ill.

Amerikoje susikūrusi Lietuvių Daktarų Draugija jau antri metai kaip leidžia sveikatos "žurnalą", vardu "Gydytojas." Jį redaguoja Dr. S. Biežis ir Dr. C. K. Cherrys (pastaroji pavardė tik jau nelietuviškai rašoma ir, nesuprantame, kodėl vengiama lietuviškumo, *kūmet patsai dantistas esqs lietivis* ir prie to dar *redaguojas sveikatos "žurnalą" lietuvių kalboje*). Pradžioje "Gydytojas" nebuvo įtekingas, nors ir tiekdamo įvairių žinių iš medicinos ir rūpinosi žmonių sveikatos stoviu. Žmonės šaltai į jį atsinešdavo ir nesidomėjo; nepasinaudojo naudingomis žiniomis, kurių būdavo galima rasti "Gydytojo" skiltyse. Gal tai buvo dėlto, kad pačių "specialistų" būtų per daug mokytų, kad jie patys nesuprato žmonių ir nemokėjo kaip prie jų priėti. Be to-gi ir rašomoji kalba nebuvo žmonėms suprantama. "Gy-

dytojo" redakcija ir dabar dar prisipažįsta, jog "nepadarė nei geros pradžios." Tas truputį pateisina ją. Dėlto linkėtina geresnių pasekmių jos pasirizimams, kuriuos išreiškia, kad "uzbriztasai planas dar vos tik tai tepradėta įgyvendinti." Taigi, geriaus vėliaus, negu niekad. *Experientia docet.*

"Gydytojo" 11 numeriu turiniu galima gėrėtis, nors kalba ir netaisyklinga ir terminologija šlubuojanti, reikia tačiau manyti, kad su laiku pradės daryti pažangą ir gal taip išsitaisys, jog galima bus džiaugtis geru ir naudingu žmonių sveikatos mėnraščiu, kuriame bus dėdama žinios bei pamokinimai, kaip mūsų žmonės privalo branginti savo sveikatą, saugotis nuo prazūtingų ligų priezaščių bei atsitikus kokiai nelaimei, kokių priemonių imtis, prie ko ir kur kreiptis.

A. Tam—as.

CURRENT HISTORY. December, 1922. Vol. XVII. No. 3. Pages 355—530. Published by The New York Times Co., New York City, N. Y.

Anglų kalba yra išsiplėtojus po visą pasaulį. Spaudintas ta kalba žodiš pasiekia kiekvieną šalį ir užkampį. Tad-gi jos žodis yra labai įtekingas. Mažos, didžiųjų skriaudžiamos, valstybės, gavusios anglų spaudos prielankumą kovoje už savo laisvę, gauna daug naudos ir tas daug joms gelbsti.

"Current History", galima sakyti, yra prielankiausias mažoms, naujai įsikūrusioms valstybėms, mėnraštis. Kiekviename jo leidiny visados galima rasti žinių, dokumentų iš praeitųjų 30 dienų įvykių pasaulio politikoje ir diplomatijoje.

To mėnraščio prielankumą įgavo ir Lietuvos Respublika. Jo skiltyse tankiai randame žinių ir žinučių apie įvykius Lietuvoje ir apie jos žygius už nepriklausomybės višumą. Gi gruodžio (1922) leidiny randame idėta pilną Lietuvos Respublikos Konstitucijos tekstą (480—485) su pažymėjimu priešė, kad Lietuvos Konstitucija kai-kuriais atžvilgiais yra pagrįsta Suvienytų Valstijų Konstitucija, tačiau kai-kuriose vietose matytis ir Prancūzų Konstitucijos įtekmės, kaip antai Prezidento rinkimuose — balsuo-

ja ne piliečiai, bet Parlamentas bei Seimas. Pūslapiuose 523 ir 524 randame gražių žinučių apie Lietuvos politiką ir naujai įvestus Lietuvos pinigus (litas). Pūsl. 524 yra taip-gi patalpintas paveikslas ir gerb. Valdemaro Čarneckio, Lietuvos atstovo (Charge d'Affairs of the Lithuanian Legation).

Mėnraštis "Current History" supažindina skaitytoją su pasaulio politika ir diplomacija; paduoda tikrų žinių ir dokumentų iš tarptautinių įvykių; įdomanjančius supažindina su šiandieninių pasaulio valstybių ir tautų gyvenimu.

"Current History" nėra partijos mėnraštis. Įvairius faktus ir dokumentus gauna iš tikrų šaltinių ir patiekia skaitytojams taip, kaip yra — autentiniai. Tai-gi šį mėnraštį tikrai galima pavadinti istoriniu tarptautinių pasaulio ir diplomatijos įvykių bei dokumentų rezervuaru.

A. Tam—as.

MOTERŲ DIRVA. Mėnesinis Žurnalas. Leidžia A. L. R. K. Moterų Sąjunga. Tomas VI. Gruodis-December, 1922. No. 12 (76). Pūsl. 24. Chicago, Ill.

A. L. R. K. Moterų Sąjunga rūpinasi ne vien savitarpiniu medžiagišku susisėlimu, bet ir jaunosios kartos auklėjimu ir sparčiu apšvietos platinimu lietuvių moterų tarpe. Tuo atžvilgiu turi ir apšvietos skyrių ir kas mėnuo moka mokesčius. Už tuos pinigus yra steigiami moterų kursai, mokyklės, knygynėliai, patarimo biūrai, leidžiamas Sąjungos organas "Moterų Dirva".

"Moterų Dirvos" No. 12 (76) leidinys yra gražus ir įdomus savo turiniu. Organo bendradarbės stropiai domisi moterų apšvietą ir kultūra. Kūmet moterys apsišviečia, žinoma, tuomet jos bus kultūringos ir žinios, kaip išauklėti jaunąją gentkartę.

Rūta, nuolatinė "M. D." bendradarbė, teikia prakilnių minčių savo sesutėms, kurioms iš širdies pataria, kad "šioj gadynėj turime visos šviestis". Del to tai "turime skaityti naujausios laidos krikščioniškos dvasios knygų leidinius." Ir del ko-gi? Nėš "Kūdikio sielon privalome kvėpti supratimą, kad norint laimę pasaulyje turėti ir kitus laimingais padaryti, reikia būtinai

prisi laikyti krikščionybės principų." Šiuo pasakymu Rūta neapsiriko; ji pareiškė tikrą tikėjimą, kurios niekas negali užginčyti.

Daugelis vyrų nepažįsta tikrosios moteries. Bet Rūgiagėlės Draugė gerai žino, kas tai yra tikroji moteris. Tik pasiklausykime, ką ji sako:

"Tikra moteris ne yra apsiausta ledų kalnais, kuriais ji šaldytų žmones. Tikra moteris nesirengia brangiais, beskonio drabužiais, tikslu, kad kitose sukėlus pavydą. Tikra moteris rėdos gražiai, bet padoriai; vieton ledų kalnų ji yra apsiausta spindulių vainiku, kuris traukia visų akis savėp ir mes tą magnetizmą vadiname "laimė." Tą "laimė" turėti nereikia turtų, brangių drabužių, pudros bei "kvarbos". Reikia tik tos brangiausios ypatybės, kurios mes nematome, vien tik jaučiame, kad mus traukia nežinoma spēka. Toji spēka paėina iš žmogaus širdies. Nors moters ir nebūtų fiziniai žavėjanti, bet jos vidūjinė grožė viršija visus materiališkus turtus — ir tokia moteris yra prieš kitas moteris kaip žvaigždė prieš elektrikos lempele".

Ir kas-gi išdrįstų prikišti Rūgiagėlės Draugei, jog ji parašė netiesą?

Pasidomėkite, kaip Sąjungietės brangina pačią organizaciją. Moterų Sąjungos Centro Pirmininkė, M. Jokubaitė, štai ką rašo: "mes moterys, turėdamos vieną organizaciją, kuri yra svarbiausia mums, privalome su visa širdimi imties darbo, nes te turime vieną tokią organizaciją šioje šalyje". Taigi "įdėkim dar daugiau energijos ir širdies į Moterų Sąjungą". Tatai sesutės turėtų išklaudyti rūpestingo ir širdingo pirmininkės balso ir pritarti dar uolesniu pasidarbavimu, kad A. L. R. K. Moterų Sąjunga taptų skaitlingiausia narėmis ir prakilniausia gražiais darbais.

Iš Moterų Sąjungos Centro raštinės sąstato, matosi, jog Sąjunga turi gabią ir patyrusią raštininkę — Marijonos Vaičiūnienės asmenyje. Įplaukos, išmokėjimai ir liekis gražiausioje tvarkoje. Kitos organizacijos tur-būt, pavydi Moterų Sąjungos Centru, kurios raštinę taip tvarkiai ir rūpestingai

rėdo tokia raštėninkė. Tur-būt del to taip tiksliai ir gražiai yra vedami Moterų Sąjungos reikalai ir delto Moterų Sąjunga taip sparčiai tvirtėja ir auga.

Literatiniu žvilgsniu šis "Moterų Dirvos" 12-asis numeris yra pažymėtinas gražiu turiniu. Sesers Marijos sulietuvintas raštas "Prarastas Žodis" tiesiog neatsigėrėtinas. Kiekvienai (am) reiktų jis įsiskaityti. Tokio turinio temos yra pageidautinos mūsų spaudoje. Ir labai džiaugtumės, kad Sesuo Marija mums suteiktų daugiau tokių raštų.

Kiti minėtieji straipsniai yra "Senuko Kalėdos", "Dievo Motinos Paukštelė" ir "Pasaka." Tai gražaus ir rinktinio turinio beletristika.

Ir džiaugiamės, kad A. L. R. K. Moterų Sąjungos organas "Moterų Dirva" turi tokių gabių bendradarbių ir rašytojų, kurie rūpinasi moterų apšvieta ir kultūra, patiekia daug dvasinio maisto, kuriuo susistiprina nuvargusios ir nualsintos sielos, einant savo pareigas čia žemėje, kad atsiekus galutiną savo tikslą.

A. Tam—as.

Įvairios žinios.

— Vienos po kitų eina įvairios žinios iš Klaipėdos krašto. Viso pasaulio akys yra nukreiptos į tą Pabaltijos sklypą. Kaip išsiriš Klaipėdos krašto klausimas, sunku dar pasakyti. Nuo sukilimo ir išvijimo prancūzų ligi šiol tą kraštą valdė patys Klaipėdos krašto lietuviai. Vėliausios žinios praneša, kad Aliantų komisija pasiuntė Lietuvai ultimatumą — atsaukti reguliarius kareivius, ir nuginkluoti nereguliuosius (sukilėlius), taip-gi nuversti klaipėdiškių valdžią ir visą kraštą pavesti Aliantų kontrolei. Lietuva į tai atsakė kontr-ultimatumu ir reikalauja, kad tuojau būtų prašalinti Prancūzijos kareiviai. Mazosios Lietuvos lietuviai sako, kad jie kariaus, bet neatiduos krašto Aliantų kontrolei. Visur kalbama apie naują karą Europoje.

— Sausio 15 d. Kaune įvyko didelė lietuvių manifestacija del Klaipėdos įvykių. Manifestantai atsilankė pas Lietuvos ir užsienio valdžios atstovus.

— "Lietuvos Žinios" praneša, kad Lietuvoje, apie Kretingą, žmonės jau ima žemę arti ir kad darželiuose jau žydinčios sniegenėlės.

— Nuo sausio 1 d. Chicagoje nesuvaldomų, ar-

ba, kaip viena lietuvių "gazieta sako, pasiūtelių, automobilistų žuvo 60 žmonių.

— Per sausio mėnesį Chicagoje nuo namie daromos degtinės mirė 50 žmonių.

— Sausio 16 d. Lietuvos Atstovybė gavo nuo Eltos šio turinio radiogramą: "Volfo pranešimu, penkioliktą, dvyliktą valandą sukilėliai užėmė Klaipėdos miesto centrą."

— Sausio 20 d. Klaipėdos piliečių išrinkti atstovai į krašto Seimą turėjo pirmą posėdį Heideburgo miestelio teatre. Posėdy dalyvavo ir provizionalė Klaipėdos lietuvių valdžia. Tarp kitko nutarta, kad Klaipėdos kraštas būtų prijungtas prie Lietuvos. Posėdis uždarytas šaukiant tris kartus Valio! už Jungt. Valst. prez. Hardingą, už Ameriką ir už Lietuvą.

— Sausio 20 d. (Elta). Ant. Smetona, buvęs pirmas Lietuvos prezidentas, paskirtas nepaprastu pasiuntiniu prie Aliantų Klaipėdoje (L. I. B.).

— Sausio 21 d. Chicagos lietuvių masinis mitingas Klaipėdos reikalui First Regiment Armory'je aukščiausį pasisekimo laipsnį pasiekė. Pradedant ir baigiant mitingą dainavo suvienyti Chicagos lietuvių chorai, po kom. Pocius vadovystė. Be to, dainavo komp. M. Petrauskas ir Rakauskaitė. Karštas kalbas Klaipėdos klausimu sakė kun. Bumšas, p. Elias, Grigaitis, Bagdziūnas ir Komaiko (žydas). Po kalbų priimta rezoliucija, kurios kopijos pasiųstą prez. Hardingui ir užsienio reikalų ministeriui Hughes. Aukų surinkta 3,000 dol., kurios pasiųstą Klaipėdos Krašto Gelbėjimo Komitetui.

— Sausio 21 d. Chicagoje Boven salėje atvykęs komp. M. Petrauskas davė chicagiečiams atsišveikinimo koncertą. Be paties Petrausko, programoje dalyvavo ir Chicagos lietuvių meno jėgos: Pocius, Bručienė, Šlapikaitė.

— Sausio 22 d. žemės drebėjimas supurtė Sacramento, Cał. miestą ir visą klonį.

— Sausio 23 d. Anglija pripažino Lietuvą de jure. M. T. Narusevičius, Lietuvos "charge the affairs" paskirtas pasiuntiniu Anglijai.

— Sausio 26 d. įžymi Chicagos dainininkė V. Bručienė išvažiavo Italijon tolimesnei dainavimo studijai.

— Cojumbo Vyčių organizacija rengiasi Aukščiausiam Oregono valstijos teisme pakelti kovą prieš masonų veikimą panaikinti toje valstijoje visas privatinės parapijų katalikų mokyklas.

— Sudegusi Quebeco (Kanadoje) Notre Dame katedra bus atstatydinta. Tam tikslui jau surinkta aukų virš 100,000 dol.

— Chicagoje (gal ir kituose miestuose) pradėta rodyti judaizmo paveikluose graži ir labai užimanti kardinolo Wisemano apysaką — Fabiola, kurioje vaizduojama pirmųjų amžių krikščionių gyvenimas. Vyčiams patartume pamatyti tą veikalą.

— "Liet. Žinios" praneša, kad Lietuvos Seimo tuščioj posėdžių kalėj ties social-demokratų, darbi-

ninkų kuopų ir darbo federacijos vietomis nukrito lubų tinkas ir keletą kedžių sudaužė.

— Niech żyje Polska. Kauno Rotušėje Naujų Mėtų naktį per Kauno Miesto Valdybos tarnautojų vakaruškas vienas ponaitis trunką išgerdamas ir kieliką mušdamas į grindis sušuko: "Niech żyje Polska". Bet nelaimingam patriotui tick pasipylė protestų, jog neliko salėje vietos. "L. Ž."

— Sausio 7 d. Kaune Apygardos Teismo salėje įvyko pirmas Lietuvos teisininkų suvaziavimas, kuriame dalyvavo apie 60 iš įvairių Lietuvos vietų teisėjų.

— Lietuvis išradėjas. "Lietuva" rašo, kad Bo-lius Vaicekauskas išradęs "Hydrosferą", kuris esąs geriausias nuo paskendimo aparatas. Žmogui nuo prigėrimo išsigelbėti užtenka 1 arba ½ kil. svorio Hydrosfero juostos ir galima esą jį laikyti kišeniuje laivu važiuojant arba maudytis einant; jis galima būsią naudoti ir laivų gelbėjimui. Išradimās užpatentuotas Belgijoje ir kitur. "L. Ž."

— Vilnius. Gruodžio 22 d. pusiaudieny iš Mokslo draugijos busto prie Gimnazijos gatvės Nr. 4 pavogta kauras (divonas) Dr. Basanavičiaus nuosavybė, vertės apie 2,000,000 lenkų markių. "L. Ž."

Kas Jaunimo Veikiama

PATERSON, N. J. L. Vyčių 61 kp. nors nariais ir nėra skaitlinga, bet veikime apylinkės kuopų tarpe, galima sakyti, užima pirmą vietą.

Ypatingai darbuojasi dramos sekcija. Dabar važinėja po apylinkės kolonijas ir vaidina gražų veikalą "Ponas ir Muzikai." Nors vaidintojai ir pavargsta naktimis trunkydami su visokiais reikalingais prie vaidinimo dalykais, vienok tas negali atitraukti jų nuo pasišventimo. Didelė padėka priklauso draugams ne Vyčiams, kurie padeda kuopai veikti dramos šakoje.

Be dramos sekcijos, kuopa įsteigė klūbą, kur susirinkę nariai apkalba planus tolesniam veikimui.

Be to, kuopa turi suorganizavus stiprią basebolo komandą, kuri praeitą vasarą gerai pasižymėjo.

Gruodžio 30 d., 1922 m., minėtas klūbas iš priėzasties vienu metų sukaktuvių Mr. Menerys viešbuty surengė pokilį, kuriame dalyvavo visi kuopos nariai ir keletas svetim-svečių. Per vakarienę sveikino narius ir svečius pirm. J. Spranaitis, linkėdamas ir toliau gražiai darbuotis. Paskui kalbėjo J. Matūzas, sekretorius ir ant galo vienas svečių Mr. Joseph Merty. Pokilis visiems padarė gero įspūdžio.

Koresp.

SPRINGFIELD, ILL. Gruodžio 6 d. L. Vyčių 48 kp. buvo metinis susirinkimas. Iš valdybos raportų pasirodė, kad jaunimas čia tikrai sutartinai ir gražiai darbuojasi. Ypatingai smarkiai ruošiamasi prie XI Vyčių Seimo. Šiame sus-me išrinkta nauja valdyba 1923 m. Muzikas A. Aleksis — pirm., J. Mileris — pirm. pag., M. Stirbaitė — fin. rašt., B. Mankaitė — prot. rašt., Jos. Sugentaitė — izd., O. Adomaitė ir A. Bakūnas — izdo glob., E. Supeinis ir J. Tamašiūnas — maršalkos.

Kalėdų vakarą jaunamečiams draugams kuopa įrengė "Eglutės" vakarą, kuriame "Kalėdų Diedukas" dalino dovanas. Ne tik mažiems, bet ir suaugusiems (ypač A. Aleksiiui) šiomet buvo labai geras.

Prie įrengimo šio gražaus vakaro, daug pasidarbovo M. Kuperaitė, J. Sugentaitė, A. Gudauskaitė, E. Brazaitė ir B. Mankiūtė.

Gruodžio 30 d. L. Vyčių 48 kp. koras savo vedėjo namuose turėjo malonų pasilinksminimą.

Gruodžio 31 d., jaunamečių skyrius, po vad. A. Aleksio, surengė gražų vakarą. Vaidino "Betlėjaus Stainelė." Visi jauni artistai savo roles tikrai sumaningai atliko. Žmonių prisirinko pilnutėlė svetainė. Nežiūrint didelių išlaidų, parapijos ir kuopos naudai pelno liko nemaža. Po programos A. Kuperis ir B. Mileriūtė smagiai griežė, o jaunimas linksmai žaidė iki vėlumai.

Sausio 2 d. į mūsų koloniją atsilankė ir turiningą prakalbą pasakė gerb. kun. F. S. Kemėšis iš Washington, D. C. Pradedant vakarą L. Vyčių 48 kp. koras, po vad. A. Aleksio, išpildė programą. Be koro, dainavo mišras kvartetas. Julia Gedminaitė, pasveikinus brangų svetį nuo L. Vyčių 48 kp., įteikė ryšį gėlių ir auksinį paišiuką. O. Gudauskaitė sveikino kun. Kemėšį nuo Moterų Sąjungos 52-os kp. ir taip pat įteikė gražią dovanėlę. Žmonių atsilankė daug. Po gerb. prėlėgto prakalbos prie Darbininkų Sąjungos 101 kp. prisirašė 23 nauji nariai. Vietinė Amerikonų spauda plačiai paminėjo gerb. kun. F. S. Kemėšio atsilankymą ir patalpino jo paveikslą.

Per Kalėdų šventes čia lankėsi Vyčių veikėjai iš Chicagos: S. Šimulis ir K. Gėrvilis.

Monika.

WAUKEGAN, ILL. — Sausio 3 d. Lietuvų svetainėje Vyčių 47 kuopa laikė metinį susirinkimą, kuriame liko išrinkta 1923 m. valdyba.

Dvasios vadas kun. J. B. Kloris, pirm. — J. Bukantis, vice-pirm. — Jonas Jakutis, prot. rašt. — L. Zupkiūtė, fin. rašt. — B. Lušienė, izdininkė — S. Dociūtė, izdo globėje — O. Burbiūtė ir A. Čapas, maršalkos — A. Gustas ir J. Butkus, literatinė komisija — L. Zupkiūtė, O. Burbiūtė, S. Dociūtė, J.

Juozas Sorokas ir Petronėlė Judeikaikė, nariai L. Vyčių 35 kuopos (West Pullman, Ill.), neseniai surišti amžinuoju moterystės ryšiu Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje. J. Sorokas per daugelį metų ėjo kuopos valdybos nario pareigas; abu yra dideli dramos ir dainos meno mylėtojai.

L. Vyčių 35 kuopa linki jaunavedžiams kuilgiausių metų.

Koresp.

Jakutis ir J. Bukantis. Korespondentas — Jofas Docis.

Per praeitus metus kuopon įsirašė 32 nariai, išbraukta 7. Šiandien kuopoje yra 57 nariai. Bus dedama pastangų, kad narių skaičius šiemet dvigubai padidėtų.

Išrinkę valdybón darbščiausius narius tikimės, kad šiemet mūsų kuopa veikime užims pirmą vietą Vakarinių Valstijų Apskrityje.

J. J. S. D.

AMSTERDAM, N. Y. — Sausio 14 d., š. m., parapijos salėje įvyko metinis L. Vyčių 100 kuopos susirinkimas. Kaip paprastai, perskaičius protokolą, išduota įvairūs raportai. Svarbiausiu šio susirinkimo darbu buvo sudarymas sporto sekcijos, kurios įjaurimas nuo senai jau pageidavo. Sp. sekc. valdybón išrinkta darbštūs ir pasižymėję nariai, būtent

Jonas N. Varūnas — pirm., V. Aučiūnas — vice-pirm., M. Dargužis — rašt.

Tą pačią dieną įvyko sp. sekcijos posėdis, kuriame tapo sudarytas basebolo ratelis. Paskui plačiai kalbėta apie unifórmas ir kitus daiktus. Gerb. kun. J. Židžnavičius aukojo 5 dol. aukso, kuris bus leidžiamas ant loterijos. Pelnas eis sp. sekcijai.

Kuopos valdybón šiemet metams išrinkta: M. Kazlauskas — pirm., Z. Kisieliūtė — vice-pirm., J. Kazlauskas — izd., J. Tamašauskas, fin. rašt., N. Stokiniūtė — prot. rašt., M. Žukauskaitė — koresp.

Šis tas iš kuopos veikimo 1922 m. Surengta du vakarai, viena gegužinė, vienas pikninkas, L. Ateitininkams paaukota 25 dol. ir Vyčių X Šeimui 5 dol. Pasiūsta kp. paveikslas L. Misijai, kad patalpintų Amerikos Lietuvių Albuman. Surengta švėybės vakarėlis naujiems metams sutikti. Sutverta sporto sekcija.

Tikimės, kad šiemet mūsų kuopa dar daugiau pasidarbuos Bažnyčios, Tėvynės gerovei ir Organizacijos labui.

Šaltinas.

WAUKEGAN, ILL. L. Vyčių 47 kp. 1922 m. veikimo apžvalga. Pažvelgus į praeitus metus matosi daug mūsų kp. darbų nuveikta. Nors ir buvo atsiradę šiokių tokių nesusipratimų, vienok nei kiek nenuklypta nuo savo pabriedžtojo tikslo.

Daugiausiai turbūt darbuotasi dramos srityje. Nes daugiausia vakarų surengta. Išvardinimui jų užimtų daug laiko ir vietos.

Vyčių vyrų koras, vedamas P. Bujanauško, daug sykių dalyvavo vakarų programose. Delto Vyčių vyrų koras mūsų kolonijoje yra plačiai žinomas.

Ypatingai Vyčiai pasižymėjo apvaikščiojime, kada Amerika pripažino Lietuvą de jure, taip pat Šv. Baltramiejaus parapijos bazare 25 metų sukaktuvėms paminėti, Vyčių Vakarinių Valstijų Apskr. steigiamame suvažiavime ir kituose naudinguose bažnyčiai ir tautai darbuose.

Turime orkestrą, kurią veda A. Čapas. Ji dalyvavo visose iškilmėse. Tai vienintelė lietuvių orkestra Waukegane, kuri irgi plačiai žinoma. Nežinau delkō tikėtai metų pabaigoje truputį apmirė. Orkestro nariai, būdėkite!

Sporto sekcija. Trumpu laiku susiorganizavo jau spėjo pagarsėti svetimtaučių tarpe ir lietuvių vardą plačiai Waukegane paskelbti. Ypatingai pasižymėjo praeitą vasarą basebolo komanda, kuriai vadauja Kaz. Navardauskas ir J. Docis. Ji sumušė net stipriausią Chicagos Vyčių basebolo komandą. Vėliau sumušė smarkią Libertyville komandą. Tik paskutinėse rungtynėse su Foresters už miesto šampionatą pralošė 5 prieš 8. Reikia tikėtis, kad ateinantį sezoną duos kailin ir pastariesiems.

Dabar organizuojama net du basket ball rateliai. Iki metų galo, nedaug dar nuveikta. Merginos Vytės taipgi suorganizavo sporto sekciją ir pabaigoj metų jau pradėjo darbuotis.

Nariais kuopa auga labai greitai. Tai ačiu mūsų gerb. kleb. ir dvasios vadui kun. J. B. Klioriui, kuris išvien darbuojasi su jaunimu.

Visame, kas tik liko nuveikta praeitais metais, daug energijos įdėjo kuopos valdyba, ypatingai jos

Augustas Kamera ir Antanina Žemaitė

darbštūs nariai L. Vyčių 43 kp., Grand Rapids, Mich., neseniai surišti amžinuoju moterystės ryšiu ŠŠ. Petro ir Povilo bažnyčioje. A. Kamera antrus metus eina kuopos išdininko pareigas. A. Žemaitė yra kp. korespondentė ir ŠŠ. Petro ir Povilo parapijos koro pirmininkė.

Ilgiausių ir laimingiausių metų jaunai Vyčių porai.

pirm. Jurgis Bukantis. Matant tokį valdybos darbštumą, kiekvienas narys turėtų stengtis jai visame padėti.

Tikimės, kad šiemet dvigubai daugiau darbų nuveiksime ir dramoje ir muzikos srity ir sporte ir dvigubai kuopa paaugs narių skaičiumi. Tik išvien dirbkime užmiršdami mažus tankiausia asmeninius nesutikimus.

J. J. S. D.

MONTELLO, MASS. — Sausio 14 d. Šv. Roko parapijos salėje įvyko priešmetinis L. Vyčių 1 kp. susirinkimas, kuriam apkalbėta daug svarbių reikalų. Nutarta suvaidinti poeto Maironio tragediją "Keistučio mirtis". Pusė vakaro pėno eis naujosios bažnyčios naudai. Vakaro įrengimui tapo išrinkta komisija iš šių a. neny: Jono Banio, Elz. Rozenaitės, Onos Kašetaitės ir Kazio Čirbulenio.

Kita komisija išrinkta, kad prieš gavėnią surengtų šokių vakarą. Tón komisijon įėjo: Elz. Rozenaitė ir Izab. Dukšaitė.

Paskui perskaityta du laišakai, vienas iš Federacijos Centro, kuriam prašoma aukų moksleiviams šelpti. Laiškas priimtas ir iš izdo paaukota 5 dol. Kitas laiškas buvo nuo klieriko A. M. Karužiškio. Šis veikėjas jaunimo tarpe ir didelis Vyčių organizacijos rėmėjas, nepamiršta mūsų kuopos. Negalėdamas asmeniai atvykti nors laiškais atlanko ir tuo palaiko su monteliečiais Vyčiais draugiškumo ryšius.

Ant galo liko išrinkta šiems metams valdyba, kurion įėjo: J. Banys — pirm., E. Rozenaitė — vice-pirm., Jeva Šležiūtė — prot. rašt., Izab. Dukšaitė — fin. rašt., Kaz. Čirbulėnas — izd., J. Tamonis — maršalka, Izab. Dukšaitė — korespondentė, E. Rozenaitė — pagalb.

Montellos lietuvių katalikai smarkiai darbuojasi dėl pastatymo naujos bažnyčios. Ateinantį pavasarį bažnyčia jau bus pradėta statyti.

Ramunėlė.

SHEBOYGAN, WIS. — Mažai kas rašoma "Vyty" apie mūsų kuopos veikimą.

Tiesa, narių skaičiumi kuopa negali pasigirti, nes ir lietuvių Sheboygane nedaug yra. Bet darbuose visgi nepasilieka nuo kitų kuopų.

Štai gruodžio 31 d. parapijos salėje kuopa buvo surengus vakarą, kuriame statė scenoje "Kovos ties Giedraičiais."

Prieš vaidinsiant, trio "Šnabžda viltis" padainavo O. Čizauskiūtė, M. Stauskiūtė ir J. Jasinskaitė, kurios publikos buvo iššauktos atkartoti.

Po to pakilo scenos uždanga ir prasidėjo vaidinimas, kuris gerai išėjo. Daugiausia juoko buvo iš žydo, kumet dainuodamas Šaulių dainą pradėjo kojom spardyti lenkų generolą.

Tarpuose dainavo parapijos korus, vedamas varg. J. Kailiukaičio. Visos dainos gražiai išėjo ir publikai patiko.

Po programo vakaro vedėjas J. Kulikaitis, padėkojęs publikai už skaitlingą atsilankymą, pasakė trumpą prakalbą. Paskui kalbėjo dar svečias iš Clevelando, narys L. Vyčių 25 kp., kuris, papasakojęs apie clevelandiečių Vyčių veikimą, ragino Sheboygano jaunimą spiestis Vyčių Organizacijon.

Po kalbų prasidėjo žaidimai, kurie tęsėsi ligi 12 val. Pradėjus varpams gausti pranešant Naujų Metų užstojimą, visi sveikinosi draugiškai spausdami vien kitiems rankas ir linkėdami laimingų naujų metų, linksmomis veidais skirstėsi į namus.

Lai auga ir bujoja L. Vyčių 51 kp.

Daugiau tokių vakarų.

V. J. Reklaitis, rašt.

DETROIT, MICH. Gražus ir girtinas yra mūsų 79 kp. paprotys gruodžio paskutinę dieną rengti vakarą, kad visi susėję praleistų senuosius ir sutiktu naujuosius metus. Ir kiekvienais metais tie vakarai būna vis įspūdingesni.

Pastarasis toks vakaras buvo itin gražus. Jaunimo susirinko daug. Per vakarienę pasakyta daug gražių kalbėlių, linkėjimų. Ypatingai gražią pra-

Petras Evanauskas ir Morfa Šimkaitė.

Nariai L. Vyčių 28 kp. (Spring Valley, Ill.), sausio 7 d., š. m., surišti moterystės ryšiu Šv. Onos bažnyčioje. (Žiūr. koresp. iš Spring Valley, Ill.).

kalbą pasakė D. Gustaitė. Ji palietė opiausius jaunimo reikalus ir aiškiai juos nušvietė. Anot jos, svarbiausių Vyčių uždaviniu turį būti — sutraukti visą Amerikos lietuvių jaunimą į savo Organizaciją. Delto ragino ji kiekvieną narį — nenuilstamai dirbti, ypatingai dalyvaujančius sporto sekcijoj.

Kiekvienas dalyvavęs šiame vakarėlyje buvo pilnai patenkintas.

Daugiau tokių draugiškų sueigų!

Beržiuokas.

—X—

SO. BOSTON. MASS. — Grūodžio 28 d., 1922 m. L. Vyčių 17 kuopos įvyko metinis susirinkimas. Narių susirinko nemažai. Posėdį atidarė pirm. A. Bendoraitis. Perskaičius protokolą sekė komisijų raportai, kurie liko priimti. Paskui svarstyta klubo kambarių laikymo klausimas, nes sutartis padaryta tik ligi vasario 1 d. š. m. Balsuojant, ar laikyti toliau kambarius ar ne, didžiuma balsų nubalsucta nelaikyti. Po to pasiūlyta sumanymas, kad kuopa atsikreiptų prie parapijos ir paimtų kambarį parapijinėje salėje. Sumanymas priimtas. Tam

tiksliu liko išrinkta komisija iš A. Bendoraičio ir S. Znotino. Po to nutarta surengti rogutėmis-pasivažinėjimą (sleigh party). Sumanymui įvykinti išrinkta komisija, kurion įėjo: S. Motiejūnaitė, A. Jarusiūtė ir F. Karbauskaitė.

Ant galo liko išrinkta valdyba 1923 m., kurion įėjo: pirm. — V. Mėdonis, vice-pirm. — P. Milius, prot. rašt. — K. Švėkšdžiūtė, finansų rašt. — A. Kiburiūtė, izd. V. T. Savickas, izd. globėjai — V. Valatka ir K. Kiškis, maršalka — V. V. Dramos komisija — C. Sadauskaitė. S. Znotinas, F. Karbauskaitė, A. Ivaška ir J. Tumasonis, "Dar-ko" administratorius. Pastarasis pasiūlydė nuziūrėti gerą veikalą ir šiaip kiek galėdamas padėti. Visa valdyba susideda iš veiklių narių, taigi galima tikėtis gražaus veikimo.

Raigdamos linkių mūsų valdybai nenuilstančiai dirbti brangios Organizacijos labui, o labiausia stengtis pritraukti kuo daugiau naujų narių.

Senas Korespondentas.

—X—

SPRING VALLEY, ILL. — Sausio 7 d. Šv. Onos bažnyčioje kun. kleb. L. A. Vaitis surišo amžinuoju moterystės ryšiu Petrą Evanauską su Morfa Šimkaitė.

Bažnyčioje tą dieną buvo gražu. Iškilmingos šv. Mišios ir kitos giesmės giedota pritariant smuikams.

Jaunavedis P. Evanauskas yra nors Amerikoje augęs, bet pilnas lietuviškos dvasios ir įžymus vietas veikėjas tautos bei visuose kituose reikaluose. Priklauso prie 28 kp. ir per kelius metus buvo tai vienu tai kitu valdybos nariu. Taip-pat ir Šv. Onos parap. kore per daug metų eina valdybos nario pareigas. M. Šimkaitė-Evanauskienė yra neseniai atvykus iš Lietuvos, kur nemažai darbavosi jaunimo tarpe. Čia ir gi uoliai dalyvauja scenoje ir žada būti nuolatine Šv. Onos koro nare. (P. Evanauskienė turi stiprų altą).

Vestuvių puotoje dalyvavo Šv. Onos parap. koras, kuris jaunavedžiams padainavo "Ilgiausių Mėtų" ir daugiau dainelių. Be to, kaip nenuilstantiems darbuotojams koras įteikė dovaną — laikrodį.

Pasilinksminęs jaunimas skirstėsi linkėdamas jaunavedžiams laimingo gyvenimo.

Koresp.

—X—

CHICAGO, ILL. — Sausio 25 d. McKinley parko salėje L. Vyčių 36 kp. įvyko metinis susirinkimas, kuriame dalyvavo daug narių, taip-pat ir sporto sekcijos basebolo komanda. Šiame susirinkime įsirašė naujas narys Jurgis Drulis.

Perskaičius savaitinių susimų protokolus, apkalbėta daug nepabaigtų reikalų. Komisijos įvairiems vakarams rengti išdavė savo raportus, iš kurių pasirodė, kad darbas yra sparčiai varomas. Prieš pavasariui išaušiant įvyks trys vakarai. Pirmas vakaras (social dance) bus sausio 27 d., McKinley parko auditorijoje. Įžanga su kvietimo bilietais. Antras vakaras bus School Hall'ėje, kovo 18 d. Tame vakarė bus atvaidinta trijų aktų drama "Sibiro Žvaigždė." Trečias vakaras bus po Velykų

(bal. 21 d.) Meldžio šalėje. Tai bus paskutinis vakarų rengimo sezono pasilinksminimo vakaras.

Artinantis pavasariui smarkiau pradėjo veikti ir sporto sekcija. Visuotinas sporto sekcijos susirinkimas nutarta šaukti sausio 26 d. parapijos salėn. Susirinkime žadama suorganizuoti ir merginų Indor ball grupę.

"Vyčio" redaktoriui paprašius nariai sumetė 2 dol. 38c. "Vyčiui" puošti atvaizdais, kuriuos redakcija gauna iš Lietuvos.

Po susirinkimo šmagiai pažaista.

Jurginis.

CHICAGO, ILL. — Sausio 18 d. L. Vyčių 4 kp. įvyko metinis susirinkimas, kuriame kuopon įsirašė šie nauji nariai: M. Bagdonas, T. Bičiūnas, B. Šaltimėras, O. Mockaitė, B. Statkiūtė, M. Kuodaitė ir P. Mickevičiūtė.

Perskaičius protokolą išklaudyta įvairūs komisijų raportai.

Šiomet mūsų kuopa įsteigė vakarinę suaugusiems mokyklą. M. Bagdonas dėsto lietuvių kalbą, A. Augustinas — anglų. Pamokos būna pirmadienio ir trečiadienio vakarais.

Nutarta surengti prakalbas. Kalbėtojas bus kviečiamas iš kito miesto.

Narių skaičium šiemet jau mūsų kuopa žymiai paaugo. Pasažieriui auštant tikimasi suorganizuoti basebolo komandą.

Tą pačią dieną, 7 val. vakare įvyko jaunamečių skyriaus susirinkimas, kuriame nutarta atlankyti ligoninėje gulintį kun. Vaitukaitį ir nupirkti jam gėlių bukieta.

○ Čir-vir-vir.

DU BOIS, PA. — Sausio 15 d. L. Vyčių 66 kp. laikė metinį susirinkimą, kuriame įsirašė 3 nauji nariai, būtent: A. Lastauskas, M. Markelioviūtė ir A. Prenskaičiūtė. Apsvarsčius kaikiuriuos kp. reikalus ir išklaudyti raportų, išrinkta nauja valdyba, kurion įėjo: B. Kvederavičius — pirm., V. Bilčiūtė — vice-pirm., protokolų ir finansų rašt. — V. Markelionis, K. Baikauskaitė — izd., J. Valonis — maršalka. V. J. M.

AMSTERDAM, N. Y. — Sausio 20 d. Amerikos lietuvių klūbo salėje Lietuvos Vyčių 100 kp. buvo surengus confeti su serpentine šokių vakarą. Daug gyvumo ir įvairumo buvo, kumet išdalinta serpentine su confeti ir užgriežta valsas. Vakarą pelnas paskirtas basebolininkų reikalams.

Kuopos dramos sekcija rengiasi prie pastatymo scenoje "Narimanto" istorinės dramos. Be to, dar trumpu laiku statys scenoje "Kova ties Giedraičiais" ir "Pinigėliai". Prie pastarųjų bus pridėta daugiau šokių tokių įvairumų.

Šaltinas.

GRAND RAPIDS, MICH. — L. Vyčių 43 kp. metinis susirinkimas buvo sausio 9 d. Susirinkimą atidarė gerb. kun. A. Tamoliūnas. Po įvairių svarstymų išrinkta nauja valdyba šiemet: pirmininkas — Jonas Delininkaitis, vice-pirm. — Ona Sležaitė, prot. rašt. — Juozas Tautkus, fin. rašt. —

Antanas Blaškys, izd. — Augustinas Kemera, izdo globėjas — Adolpas Mondeika, maršalka — Augustas Kemera, ligonių lankytojai Ant. Blaškys ir Ant. Kemerienė, rezisierius — Pranas Kamsickas, korespondentai — Juozas Tautkus, Afitanina Kemerienė ir Ver. Kamsickienė.

Viena iš Vyčių.

— Gary, Ind. — Sausio 28 d. parapijos salėje Valparaiso Universiteto lietuvių mokinių Giedrininkų 2 kuopa buvo įrengus gražų vakarą. Programoj dalyvavo A. Rakauskas, būves "Tėvynės Balsas" red., p-nia Rakauskienė, įžymi Chicagos dainininkė A. Bereclaitė ir A. Urbiūtė, Šv. Kazimiero Akademijos auklėtinės. Vakarą pavyko.

M—a.

— Detroit, Mich. Prie L. Vyčių 79 kp. gražiai gyvuoja ir jaunamečių skyrius, kuris sekmingai veikia. Šiomet žadama veikimas padvigubinti. Visurkame jaunamečiams darbuotis padeda gerb. kleb. kun. Čizauskas. Ačiū jam!

B—is.

— Chicago, Ill. Sausio 28 d. Meldžio salėje Aušros Vartų parapijos korus įrengė gražų vakarą. Vaidino "Neatmezgiamas mazgas" ir "Daina be galo". Po programo buvo šokiai. Vakarą pelnas skiriamas įgijimui naujų vargonų.

— New York, N. Y. Sausio 14 d. L. Vyčių 12 kp. buvo pakviesta vaišėna į Paterson, N. J. Susidarė jaunimo būrelis iš 30 asmenų. Nuvykusius Newyorkiečius maloniai sutiko kun. J. Petraitis, uolus Vyčių idėjų rėmėjas. Vietos Vyčių (mergaičių) rūpesniu parengta svečiams puiki vakarienė. Toastmasteriu buvo Ig. Kulikaitis. Paskui buvo žaislai ir šokiai. Jaunimo ūpui pakelti reiktu tankiau taip yieniems pas kitus pasisvečiuoti.

Vasario 11 d. New Yorko ir Patersono Vyčiai bendromis pajėgomis rengia koncertą.

P—as.

— Montello, Mass. Sausio 28 d. Šv. Roko parapijos korus surengė vakarą-koncertą. Statė scenoje operetę "Sylvia". Koncertas pavyko.

— Montreal, Canada. Gruodžio 31 d. parapijos salėje surengta vakaras. Vaidinta veikalukas "Piršlybos". Be to, bažnytinis korus, varg. J. Aučiaus vedamas, padainavo keletą dainėlių. Mokyt. J. Počius kalbėjo apie santykius lietuvių su lenkais. Vakarėlis darė gero įspūdžio.

A—a.

— Hartford, Conn. Sausio 28 d. L. Vyčių ir Moterų Sąjungos kuopų bendromis jėgomis rengiama vakaras, kuriame statys scenoje "Graži-Megeliona". Vakarą įvyks Cathedral Lyceum, 227 Lawrence Street.

A—is.

— New York, N. Y. Susio 7 d. L. Vyčių 12 kp. buvo surengus vakarą, kuriame vaidino "Nastutė" ir "Dvi Sesutės". Vaidinimas padarė gero įspūdžio. Publikos buvo apie 300. Šiomet mūsų kuopa pasirijo daug veikti. Nors daug Vyčiai turi klūbių, vienok tikisi jas nugalėti, ypač, kad Vyčių

veikimą širdingai remia gerb. kleb. kun. Šeštokas ir kamendorius kun. Simonaitis.

R—p.

— Cleveland, Ohio. Sausio 7 d. Clevelando Liet. Dr. jų Sąjūdas įrengė vakarą parapijos naudai. Programą išpildė Liet. Vyčių 25 kp. ir Č. L. Teatralis koras. Vakarą visais žvilgsniais pavyko. Publikos buvo arti 1000 žmonių.

T.B.

— Worcester, Mass. — Sausio 14 d. buvo surengtas vakaras Šv. Vardo Jėzaus draugijos, kuriam L. Vyčių 26 kp. dramų sekcija atvaidino "Migla" ir "Velniškas, ne boba". E. Baltušaitė su J. Bučniu gerai atliko dialogą "Pasileidus pati". Be to, buvo dainų ir kalbų.

Sausio 28 d. Vyčių dramų sekcija vaidino "Užkeikta mergelė" "Darbininkų" dr. jos naudai.

O—a.

PROTOKOLAS.

L. Vyčių Chicagos Apskr. metinio sus-mo.

Lietuvos Vyčių Chicagos Apskričio metinis susirinkimas įvyko sausio 14 d., 1923 m., Visų Šventų parap. mokyklos kambary, 3:15 valandą po piet.

Susirinkimą atidarė senasis pirm. B. Jakaitis su malda. Atsilankė ir kiti Apskričio valdybos nariai, būtent vice-pirm. A. Mureika, rašt. Albina C. Alaburdaitė, Apskr. ir Centro Izd. Antanas J. Valonis.

Atstovų atvyko iš šių kuopų:

4-tos kp.; S. Šimulis, P. Gervilis, A. Petrulis.

5-tas kp.: atstovų nebuvo.

8-toj kp.: J. Puodžiūnas, P. Mikolaitis, J. Zabiela, S. Stankus, J. Dragždis, S. Gadeikis, T. Karasauskas, J. Mockus, N. Stankus, A. Ramanauskas.

13-tos ir 14-tos kp.: atstovų nebuvo.

16-tos kp.: J. Andrišiūnas, B. Jakaitis, V. Rūkštalis, A. Petrauskas.

24-tos kp.: A. D. Kaulakis, S. Cibulskis.

35-tos kp.: atstovų nebuvo.

36-tos kp.: J. Jokubauskas.

Centro Valdybos nariai: Ig. K. Sakalas, T. Šeimis.

Protokolas praeite sus-mo perskaitytas ir priimtas.

1. Seimo defieitui padengti dar nepridavė savo dalių 8 ir 36 kp. Tų kuopų atstovai zadėję pranešti kuopoms ir paraginti atsilyginti su Apskričiu

2. Apie Apskričio korą referuoja Ig. K. Sakalas. Po trumpos pertraukos koras vėl pradėjo laikyti repeticijas. Į pirmąją repeticiją dainininkų susirinko nedaug. Jeigu kitą penktadienį nesusirinks daugiau dainininkų, tai koro vedėjas p. Saurys atsisakysias. Nutarta kad atstovai savo kuopose paragintų dainą mylinčius narius es rašyti, prie Apskričio koro. Agitatyvė komisija palikta ir anči toliau veikti koro reikalų.

3. Apie rengiamą Apskričio vakarą (šokius) sausio 14 d. komisijos narys V. Rūkštalis praneša, kad viskas jau prirengta, tik reikia darbininkus išrinkti. Šiame sus-me išrinkta, šie darbininkai: priekasos langelio A. Petrulis, bilietams priimti prie

darų J. Zabela ir A. Karasauskas. A. J. Valonis ir S. Cibulskis pasizadėjo savoje kuopoje gauti darbininkų prie drabužių ir už baro.

4. Kitas Apskričio vakaras. Ig. K. Sakalas praneša, kad negavęs pasamdyti Mildos svetainės trečiadienio vakarui, kaip Apskr. buvo pageidauta, o kitur svetainės jau negalima gauti. Tokiu būdu šis Apskr. vakaras neįvyks.

5. Pikninkas Vyčių spaustuovės naudai. Komisija daržui pasamdyti (Stankus ir Zabiela) praneša, kad apie daržą nieko dar nesužinojo. Nutarta, kad komisija sužinotų ir kitam Apskr. susirinkimui praneštų. Patarta samdyti daržą lęjos bei rugp. mėnesiuose. Komisija įgaliota ir rankpinigių duoti.

6. Paskaitų-prelekcijų rengimo kuopose komisija (Ig. Sakalas) praneša, kad tuš reikalų dar nieko nenuveikta, nes laiko nebuvo.

7. Del org. "Vyties" nereguliario išėjimo bei siuntinėjimą netikrais adresais. Daugelis atstovų nusiskundžia, kad negauna organo. Kiti nusiskundžia, kad jiems "Vytis" eina ten, kur keletas metų atgal gyveno. Į visus paklausimus čia pat atsakinėja C. Raštininkas T. Šeimis. Ant galo A. Mureika siūlo rezoliuciją. Prieš balsuosiant išrinkta komisija iš Mureikos, Gervilio ir Jokubausko siūlomai rezoliucijai peržiūrėti. Peržiūrėjus komisija rado, kad rezoliucija gerai suredeguota, tik vienur, kitur reikėjo žodis, kitas pakeisti, pridėti. Balsojant didžiama balsų rezoliucija priimta. J. Jokubauskas ir Gervilis įgalioti įteikti rezoliuciją Centro Valdybos posėdžiui.

8. Valdybos raportai. Pirm. B. Jakaitis ir vice-pirm. A. Mureika raportus išduoda žodžiu. Rašt. Albina C. Alaburdaitė ir izd. A. J. Valonis savo raportus išduoda raštu. Visi raportai priimti karštu delnų plojimu.

9. Nauja Apskričio valdyba užima savo vietas. Naujas pirm. Ig. K. Sakalas trumpoje kalboje pasižada darbuotis kiek tik tai galės. Tą patį pareiškia vice-pirm. A. Mureika, rašt. Alb. C. Alaburdaitė ir izd. A. J. Valonis.

10. Klaipėdos lietuviams užuojauta ir aukos. Kadangi Klaipėdos lietuviai, išėję iš kantrybės, pasiryžo numesti nuo savo pečių svetimą jungą ir sukile reikalauja Klaipėdos kraštą prijungti prie Lietuvos. Apskričio sus-mas vienbalsiai priėmė šią rezoliuciją:

Lietuvos Vyčių Chicagos Apskritis metiniame susirinkime, sausio 14 d., 1923 m., Visų Šventų parapijos mokyklos kambary, Roseland, Ill., imdamas dėmėn syarbų Klaipėdos lietuvių žygi, kad:

1) Klaipėdos lietuvių kova iššaukė sunkios gyvenimo sąlygos po svetimų jungų;

2) jie kovoja už paliosavimą Klaipėdos krašto ir už prijungimą jo prie Lietuvos;

3) Lietuvos Šauliai įvairiais būdais gelbsti klaidiškams tą kovą, laimėti.

Apskritys ragina visas Lietuvos Vyčių Chicagos Apskričio kuopas remti Lietuvius Šaulius ir vienbalsiai nutarė iš savo izdo panukoti 50 dol.

Be to, dar šie atstovai aukojo:

Po \$1.00: T. Šeimis, B. Jakaitis, St. Cibalskis, J. Jokubauskas, S. Šimulis, K. Gervilis, T. Karasauskas, J. Puodžiūnas, A. J. Valonis, S. A. Gadai-
kia. Viso 62.00.

P pinigai tą pačią dieną įteikti Šaulių atstovui p. Žmuidzinavičiui.

11. S. Šimulis įneša, kad Apskr. pikininkas šiame būty rengiamas su nepaprastais įvairumais. Įnešimas vienbalsiai užgirtas. Planus kaip tą pikininką įvairesniu ir sėkmingesniu padarius, apsiėmė Šimulis pagaminti ir kitam Apskričio sus-mui patiekti.

12. A. J. Valonis siūlo, kad Apskr. susirinkimai būtų laikomi vienoje vietoje. Po trumpų ginčų dauguma balsų nutarta sus-mus laikyti kaip lig šiol buvo laikomi.

Sekantis Apskr. susirinkimas įvyks vasario 11 d., Šv. Kryžiaus parap. salėje, Town of Lake, 2:00 val. po pietų.

Susirinkimas baigtas maıda.

Pirm. — Ignas K. Sakalas,

Rašt. — Albina C. Alaburdaitė,
718 West 19th Street.

IS LIET VYČIŲ CHICAGOS APSKR. DARBUOTĖS 1922 M.

(Raštininkės raporto sutrauka).

Susirinkimų Apskričio per 1922 m. sušaukta 11. Moksleivio (dabar jau Daktaro) A. Račkaus reikalui Apskričio vardu nuo narių paskolinta 185 dol. Dabar Apskritys nariams paskolą jau grąžina.

Surengta: a) Savybės vakarėlis Apskr. koro vedėjui, p. Sauriui, pagerbti; b) vienas vakaras dideliame vidurmesčio teatre, kuriame atvaidinta Putino drama "Valdovo Sūnus". Pusė šio vakaro pelno paskirta Vyčių fondu mokslieviams šelpti; c) išleistuvės Apskr. dviasios vadui kun. Pakalniui Great Northern viešbuty; d) metinis pikninkas, kuris pelno Apskričiui davė 307 dol. 73c.

Apskričio nutarimu, Vyčių kuopos, priklausančios Apskričiui, skaitlingai dalyvavo: a) masiniame Chicagos lietuvių susirinkime vasario 16 d. keturių metų Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvėms paminėti; b) Šv. Kazimiero Seserų Vienuolyno bazare; c) basebolo rungtynėse tarp Springfieldo Vyčių ir Atkins & Freund Chicagoje liepos 3 d.; d) Tradicijiniame išvažiavime liepos 4 d. Beverly Hills; e) milžiniškoje manifestacijoje iš priežasties Amerikos pripažinimo Lietuvos de jure.

Apskričio vardu gyvuoja didelis koras, kuris praeity labai pagarsėję rengiamais koncertais. Taip pat nors 1922 m. susidariusi bet sėkmingai veikusi sporto sekcija, kurią sudarė 5, 8, 13 ir 36 kuopos sp. sekcijos.

Per ištikus metus Apskritys rišo klausimą, kaip sėkmingiau subūrus jaunamečius po Vyčių vėliava. Šis darbas nėra užbaigtas. Jaunamečių kuopa ligšiol gyvuoja tik 4-toje kuopoje.

Apskričio iniciatyva suorganizuota Liet. Vyčių Vakarinių Valstijų Apskritys.

Registruota kuopų vakarų dienos tam, kad tą pačią dieną nesupultų dviejų arba daugiau kuopų vakarai.

10-jam Vyčių Seimui pagamino sumanymų. Siuntė atstovus Fed. Chicagos Apskričio posėdžiuiosna.

Albina C. Alaburdaitė, Apskr. Rašt.

IŽDININKO RAPORTAS.

Įeigos:

10-tojo Seimo deficitui padengti:	
L. Vyčių 13 kuopos	\$ 20.00
14 kuopos	15.00
16 kuopos	20.00
5 kuopos	15.00
35 kuopos	5.00
24 kuopos	15.00
Chicagos Apskr. auka Krikščionių Demokr. partijai	10.25
Valdovo Sūnus pelnas	119.40
Pikninko pelnas (prid. Ig. Sakalas)	38.88
Pikninko pelnas (prid. B. Jakaitis)	265.00
Pikninko pelnas (prid. A. Banis)	3.55
Viso iki gruodžio 10-tai dienai, 1922 m.	\$527.08

IŠLAIDOS:

S. Šimuliui gražinta skola (iš \$81.93)	\$70.25
K. J. Krušinskui	10.25
Rašt. Alb. C. Alaburdaitė už protokolo knygą	3.50
Kun. Ig. Česaičiui (Putinui onoraras)	25.00
Great Northern Hotel banketo deficitui	85.00
Kun. N. Pakalniui dovanai	15.60
Chicago ir Springfieldo Vyčiams basebolininkams	44.00
Rankpinigiai 1923 m. piknink. daržui	25.00
Sugražinta paskola Ig. Sakalui	15.00
Sugražinta paskola V. M. Stulpinui	50.00
Sugražinta paskola B. Jakaičiui	10.00
Sugražinta paskola St. Šimuliui	10.00
Sugražinta pask. St. Šimuliui (iš \$81.93)	11.93
Sugražinta paskola A. Krenciui	25.00
Už laiškus Ig. Sakalui	3.50
Už laiškus Ig. Sakalui, kitam reikalui	4.65
A. D. Kaulakiui už vėlavas	7.75
K. of L. Press, spauda	23.91
Viso išlaidų	\$440.09
Lieka izde	86.99
Sykiu	\$527.08

AKTYVAS:

Pinigais	\$86.99
L.V.C. Apskr. koras kolingas	200.00
L. V. 8 kp.	15.00
L. V. 36 kp.	15.00
Rankpinigiai 1923 m. pikn. darž.	25.00
Viso	\$501.99

PASYVAS:

M. Panavas	\$10.00
A. Budris	10.00
P. Gritėnas	25.00
A. Janušas	5.00
Viso skolingi	\$ 50.00
Turtas	\$501.99

Antanas J. Valonis, Apskr. Ižd.

Iš Liet. Vyčių Vakar. Valstijų

Apskričio Raštinės.

Lietuvos Vyčių kuopų yra net šešiolikoj valstijų. Tas žemės plotas apima apie 542,680 ketvirtainių mylių. Iš tos priežasties negalima kuopom dažnai suvažiuoti ir bendrai aptarti Organizacijos reikalus.

Seimus laikomę kartą metuosė ir tai daug kuopų neįstengia atsiųsti atstovų, nes kelionė ir pragyvenimas atseina šimtus dol. Užtad organizuojama Apskričiai. Apskritys apima apielinkės kuopas. Tos kuopos, be didelių išlaidų, daro suvažiavimus ir aptaria bendrus reikalus.

Lapkričio 26 d., 1922 m., buvo sušauktas Waukegan, Ill. vakarinių valstijų Vyčių kpt. atstovų suvažiavimas, kuriame suorganizuota naujas Lietuvos Vyčių Vakarinių Valstijų Apskritys.

Šis Apskritys yra vienas didžiausių. Jis apima kuonė pusę Organizacijos kuopų. Apskričio uždaviniai yra šie:

a) Organizuoti naujas kuopas ir stiprinti senasias,

b) suorganizuoti stiprią Vakarinių Valstijų Vyčių sporto lygą.

c) aprūpinti finansais sportininkų reikalus.

Apskričio valdyba pirmame savo posėdy sudarė planus, kaip ir iš kur gaus tiems reikalams pinigų.

Šiomis dienomis Apskr. Rašt. išsiuntinės kuopoms laiškus, kuriuose viskas bus plačiai išdėstyta. Visos L. Vyčių vakarinių valst. kuopos prašomos paremti Valdybos žygius. Tuo pačiu paremsite svarbius Organizacijos reikalus.

Steig. Apskr. suvažiavime nutarta, kad kiekviena kuopa priklausydama prie Apskričio įmokėtų dolierį (\$1.00) į Apskr. izdą kaipo metinę duoklę. Čekius arba Money Orderius reikia rašyti Izdininkės *Paulina Kelpšaitė* vardu, o siųsti Raštininkui *V. Rūkštalis*, 2647 W. 69th St., Chicago, Ill.

Laukiame duoklių ir aukų!

Vincas Rūkštalis,

L. V. V. V. A. Rašt.

Lietuvos Vyčių Centro Valdyba.

Dvasios Vadas:—*Kun. A. Linkus*, 4943 W. 15th St., Cicero, Ill.;

Pirmininkas:—*K. S. Jonaitis*, 4736 So. Wood St., Chicago, Ill.

Vice-pirm.:—*Z. Bajorinaitė*, 4621 So. Paulina St., Chicago, Ill.;

Raštininkas-Administratorius:—*Tamas Šeimis*, 4736 So. Wood St., Chicago, Ill.;

Izdininkas:—*A. J. Valonis*, 2156 West 21st Pl., Chicago, Ill.

Izdo globėjai:—*A. Rubliauskaitė*, 309 So. Kildare Ave., Chicago, Ill.;

J. Gedminaitė, 1800 S. 11th St., Springfield, Ill.;

A. Petkus, 9258 Cardopi Ave., Detroit, Mich.

Literatinė Komisija:

Kun. A. Tamoliūnas, 1343 Quarry Ave., N. W., Grand Rapids, Mich.

Kun. F. Kemėšis, Catholic University, Caldwell Hall, Washington, D. C.;

Muz. A. Aleksis, 815 N. 8th St., Springfield, Ill.;

Kun. Dr. Ig. Česaitis, "Draugo" Redaktorius, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.;

A. Karužis, St. Francis Seminary, St. Francis, Wis.;

Ignas K. Sakalas, "Vyčio" Redaktorius, 2325 W. 42nd St., Chicago, Ill., Tel. Lafayette 4184;

Sporto Sekcijos Generalė Valdyba.

Generalis pirm.:—*Juozas Mileris*, 1713 E. Adams St., Springfield, Ill.;

I Pagelbininkas:—*St. Pieza*, 4436 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill.;

II Pagelbininkė:—*A. Kuzmauskiūtė*, 1123 E. 78th Ct., Cleveland, Ohio;

Raštininkas vaikinių skyriui:—*Pranas L. Savickas*, 2250 W. 24th St., Chicago, Ill.;

Raštininkė merginų skyriui:—*J. Karpūtė*, 325 W. Main St., Westville, Ill.

Juokai.

— Poniutė! Kada jūsų vyras pareis namo, kur jis dabar yra?

— Saliūne. Namo jis niekad nepareis,

— Kaip tai niekad?!

— Jį visada iš saliūno girtą nešte parneša.

— "Pavasaris".

—x—

NEŽINO, NES, MIEGA.

Vieną panedėlio rytą susitikę du kaimynų kalbaši ir klausinėja vienas kito, kaip kuris praleido nedėlios diena.

Vienas, baigdamas savo pasakojimą, nusiskundė, kad sapnavęs nemalonų sapną.

— Na, tai papasakok, — sako kaimynas.

— Aš nežinau, nes miegojau.

— Keistas daiktas, — atsakė kaimynas.

— O pats kaip miegi, ar žinai ką?

—x—

MOKYKLOJE.

Mokytojas: — Kiek yra 50 be 50? Mokinys tyli.

Mokytojas: — Ot taip: jeigu tu turėtum 50 centų kišenėje ir juos pamestum, tai kas tada būtų tavo kišenėje?

Mokinys: — Skylė.

— "Pavasaris."

—x—

DU KELEIVIU.

Pirmasis: — Sukis šonan, o jei ne, tai bus taip kaip anam!

Antrasis: — Greit išsukė šonan ir pavažiavęs klausia:

— O kas-gi anam buvo?

— Jis nesisukė, tai aš išsisukau.

— "Pavasaris."

—x—

PAKLAUSĖ TĖVO.

Tėvās išgirdęs savo sūnų nemandagiai kalbant, kreipdamas jo dėmesį, tai sako:

— Mano sūnau, jeigu prižadėsi daugiau to žodžio nevertoti, duosiu tau sidabrinį dešimtuką.

— Gerai, nuo šios dienos to žodžio daugiau nevertosiu, — atsakė sūnus.

Už savaitės sūnus, pasidėdžiudamas, vėl sako tėvui:

— Tėveli, aš žinau kitą gerą žodį, kurs vertas 50 centų.

—x—

DASIPROTĖJO.

— Kiek tau Onyt metų?

— Gi pilnų 18.

— O tavo jaunesniajai seselei Uršei?

— Dvidešimt eina.

— "Pavasaris."

—x—

PER MITINGĄ.

Socialistas (kalba). Pirmiausia mums reikia iširti, kokia yra visų svarbiausia neturto priežastis...

Balsas iš publikos. Pinigų stoka.

— "Garnys."

—x—

LENKUI PER NOSĮ.

Vieną giedrią naktį su savo draugu išėjau pasivaikščiotų. Priėjo gražų sodą, kuriame žydėjo rozės ir daugybė kitokių gėlių. Skanus kvapas traukte traukė įeiti sodan ir pakvėpuoti tuo gėlių kvapu. Įėjo. Surađę suoliuką atsisėdova ir pradėjo gėlėms prisiziūrėti.

Pakilęs iš rytų mėnulis pamažu kėlėsi aukštyne apsiaustas daugybe žvaigždžių. Kur tai girdėjosi svirplių čirškimas. Pasigrozėję nakties gražumu pradėjo kalbėti apie Lietuvą, jos praeitį ir ateitį.

Taip bekalbant atėjo nepažįstamas žmogus ir atsisėdo netoli mūsų. Išgirdęs mus kalbant apie Lietuvą, nepažįstamas pradėjo pikžodžiauti-burnoti. Man dingstelėjo, kad tai lenkas ir nieko nelaukęs drožiau kumščia jam tiesiog per nosį. Jis suriko ne savo balsu ir mane prikėlė. Pasirodė, kad savo kumščia užvažiavau ne lenkui, bet savo draugui, kuris šale manes gulėjo.

Su—vas.